

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» 2007-2013

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Έκδοση ισχύουσα από τον Μάρτιο του 2011

Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας

http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών
Θεμάτων και Πολιτισμού

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΓΕΝΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
I.1 Ιστορικό	4
I.2 Σκοπός του οδηγού προγράμματος	4
I.3 Γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»	5
I.4 Προτεραιότητες του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»	6
I.5 Δομή του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»	8
I.6 Διαχείριση του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»	11
I.7 Συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος	12
I.8 Χρονοδιάγραμμα 2011-2013 και δημοσίευση αποτελεσμάτων επιλογής	13
I.9 Επικοινωνία	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	16
Π.1 Διαδικασία υποβολής αίτησης	16
Π.1.1 Έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης	16
Π.1.2 Συμπληρωματικά έγγραφα που αποστέλλονται ταχυδρομικώς	16
Π.2 Διαδικασία επιλογής	18
Π.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας	18
Α. Αιτών και εταίροι	18
Α. 1 Φύση αιτούντος και εταίρων	18
Α.1.1 Νομικό καθεστώς	18
Α.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα	18
Α.1.3 Τύπος οργάνωσης	19
Α.2 Αριθμός εταίρων	19
Β. Φύση και διάσταση του σχεδίου	19
Β.1 Αριθμός συμμετεχόντων	19
Β.2 Προϋπολογισμός	19
Β.3 Τόπος και αριθμός δραστηριοτήτων	19
Β.4. Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου	19
Γ. Αίτηση	19
Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης	19
Γ.2 Προθεσμία	19
Γ.3 Επίσημη γλώσσα	20
Π.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού	20
Π.2.3 Κριτήρια επιλογής	21
Π.2.4 Κριτήρια ανάθεσης	22
Π.3 Διαβούλευση με την επιτροπή προγράμματος και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	24
Π.4 Χορήγηση επιδότησης	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	25
ΙΙΙ.1 Γενικοί οικονομικοί και συμβατικοί όροι	25
ΙΙΙ.1.1 Ποσό επιδότησης	25
ΙΙΙ.1.2 Συγχρηματοδότηση	25
ΙΙΙ.1.3 Απόφαση επιδότησης και συμφωνία επιδότησης	25
ΙΙΙ.1.4 Υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση επιδότησης και τη συμφωνία επιδότησης	26
ΙΙΙ.1.5 Υπεργολαβία και ανάθεση σύμβασης	26

III.1.6 Εγγύηση.....	27
III.1.7 Λογιστικοί έλεγχοι.....	27
III.1.8 Κυριότητα/χρήση των αποτελεσμάτων.....	27
III.1.9 Προβολή και δημοσιότητα.....	27
III.1.10 Αξιοποίηση και διάδοση αποτελεσμάτων.....	28
III.1.11 Προστασία δεδομένων.....	29
III.1.12 Νομική βάση.....	30
III.2 Ειδικοί οικονομικοί και συμβατικοί όροι για τις επιδοτήσεις σχεδίων.....	30
III.2.1 Απαγόρευση αναδρομικής ισχύος.....	30
III.2.2 Απαγόρευση διπλής χρηματοδότησης.....	30
III.2.3 Απουσία κερδοσκοπικού σκοπού.....	31
III.2.4 Τήρηση προθεσμιών.....	31
III.2.5 Υπολογισμός της επιδότησης.....	31
III.2.5.1 Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών.....	31
III.2.5.2 Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού.....	31
III.2.6 Διαδικασίες πληρωμής.....	34
III.2.6.1 Προχρηματοδότηση.....	34
III.2.6.2 Τελική πληρωμή.....	35
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ – ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV – ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ.....	36
Δράση 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη.....	36
IV.1 Μέτρο 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων.....	36
IV.2 Μέτρο 1.2 – Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων.....	40
IV.3 Μέτρο 2.1 – Σχέδια των πολιτών.....	43
IV.4 Μέτρο 2.2 – Μέτρα υποστήριξης.....	45
Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη.....	48
IV.5 Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.....	48
Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη.....	51
IV.6 Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη.....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V – ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	55
Δράση 2 Μέτρα 1 και 2 – Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού) και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.....	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ.....	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 1 Μέτρο 1.1.....	72
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 1 Μέτρο 1.2.....	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρο 3 και της Δράσης 4.....	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο επιδοτήσεων λειτουργίας – Δράση 2 Μέτρα 1 και 2.....	76

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ – ΓΕΝΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I.1 Ιστορικό

Η θέσπιση της συνθήκης της Λισαβόνας στα τέλη του 2009 επέφερε ορισμένες σημαντικές αλλαγές στην έννοια της συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά. Τόσο η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατοχυρώνουν τις δημοκρατικές αρχές της ΕΕ, ορίζουν τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης και σκιαγραφούν τις βασικές μεθόδους συμμετοχής των πολιτών και των ενώσεών τους στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτικού προγράμματος δράσης. (i) Η διατύπωση των αναγκών των πολιτών και τα αναγκαία παραδοτέα για την κάλυψή τους, (ii) το άνοιγμα του δημοκρατικού συστήματος για τη συμμετοχή του πολίτη και (iii) τα δικαιώματα των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματα αυτά, συνδέονται στενά μεταξύ τους. Η καλλιέργεια στη συνείδηση των πολιτών της διαρκούς αίσθησης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση τους ανήκει και ότι αυτοί ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί να εξετασθούν εξίσου οι τρεις αυτές πτυχές με τα κατάλληλα μέσα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την ενίσχυση και τη διαφύλαξη της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να ενθαρρύνει την ανάμειξη των ευρωπαίων πολιτών σε όλες τις πτυχές της ζωής της κοινότητάς τους, οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση μιας Ευρώπης ακόμη πιο προσιτής.

Με την απόφαση 1904/2006/ΕΚ, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» για την περίοδο 2007-2013, το οποίο θέσπισε το νομικό πλαίσιο για τη στήριξη ενός ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων και οργανώσεων που προωθούν την «ενεργό συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά» και, επομένως, τη συμμετοχή πολιτών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (στο εξής, ΟΚΠ) στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

I.2 Σκοπός του οδηγού προγράμματος

Σκοπός του παρόντος οδηγού προγράμματος είναι να συνδράμει τους ενδιαφερομένους στην ανάπτυξη σχεδίων ή στη λήψη οικονομικής στήριξης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» (2007-2013). Τους βοηθά να κατανοήσουν τόσο τους στόχους όσο και τις δράσεις του προγράμματος και, επομένως, τους τύπους δράσεων που μπορούν να τύχουν στήριξης.

Ο οδηγός παρέχει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα προαπαιτούμενα για την υποβολή αίτησης επιδότησης και το επίπεδο επιδότησης που μπορεί να χορηγηθεί. Περιλαμβάνει:

- πλήρες σύνολο πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»: βασικές προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης, εξηγήσεις σχετικά με τη διαδικασία επιλογής και τους γενικούς κανόνες που ισχύουν για τις αιτήσεις επιδότησης από την ΕΕ, οι οποίες επιλέγονται στο τέλος της διαδικασίας αυτής,

- για σκοπούς σταθερότητας και προβλεψιμότητας, ένα χρονοδιάγραμμα για την υποβολή και την αξιολόγηση των αιτήσεων, το οποίο ισχύει για όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Έτσι, θα διευκολυνθεί ο αποτελεσματικότερος και πιο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός για τις οργανώσεις που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος,
- λεπτομερή και σταθερό ορισμό όλων των απαιτήσεων που πρέπει να πληροί κάθε τύπος σχεδίου,
- γλωσσάριο όρων και ορισμών σχετικών με το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, σ. 65).

Ωστόσο, η εφαρμογή του παρόντος οδηγού εξαρτάται από την εκπλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- την έγκριση, από την Επιτροπή, του ετήσιου προγράμματος εργασίας του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», μετά τη διαβίβασή του στην επιτροπή προγράμματος,
- την έγκριση, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της χρηματοδότησης που απαιτείται για το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» στο πλαίσιο του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλα τα έντυπα και τα έγγραφα που απαιτούνται για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μπορούν να μεταφορτωθούν από τις διευθύνσεις του Διαδικτύου που παρέχονται στο Κεφάλαιο Π.1 «Διαδικασία υποβολής αίτησης» του παρόντος οδηγού για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αιτούντων (βλ. σ. 16).

1.3 Γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»

Το πρόγραμμα συμβάλλει στους εξής γενικούς στόχους:

- να δώσει στους πολίτες την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις και να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση μιας Ευρώπης ακόμα πιο προσιτής, δημοκρατικής και με παγκόσμιο προσανατολισμό, ενωμένης στο πλαίσιο της πολιτισμικής της πολυμορφίας και εμπλουτισμένης μέσω αυτής, αναπτύσσοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την έννοια της ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- να αναπτύξει αίσθημα ευρωπαϊκής ταυτότητας, βασισμένης σε κοινές αξίες, κοινή ιστορία και κοινό πολιτισμό,
- να καλλιεργήσει το αίσθημα των ευρωπαίων πολιτών ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση τους ανήκει,
- να βελτιώσει την ανοχή και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, μέσα από τον σεβασμό και την προαγωγή της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας, συμβάλλοντας παράλληλα στον διαπολιτισμικό διάλογο.

Ειδικοί στόχοι επιδιώκονται σε διεθνική βάση:

- να φέρει σε επαφή άτομα από τοπικές κοινωνίες από όλη την Ευρώπη, ώστε να συμεριστούν και να ανταλλάξουν εμπειρίες, απόψεις και αξίες, να αποκομίσουν

διδάγματα από την ιστορία και να οικοδομήσουν το μέλλον,

- να υποστηρίξει τη δράση, τη συζήτηση και τον προβληματισμό που συνδέεται με την ιδιότητα του ευρωπαίου πολίτη και τη δημοκρατία, τις κοινές αξίες, την κοινή ιστορία και τον κοινό πολιτισμό, μέσω της συνεργασίας στο πλαίσιο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- να φέρει την Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης των αξιών και επιτευγμάτων της Ευρώπης, με παράλληλη διαφύλαξη της μνήμης του παρελθόντος της,
- να ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση μεταξύ των πολιτών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών από όλες τις συμμετέχουσες χώρες, συμβάλλοντας έτσι στον διαπολιτισμικό διάλογο και προβάλλοντας ταυτόχρονα την πολυμορφία και την ενότητα της Ευρώπης, με ιδιαίτερη έμφαση στις δραστηριότητες για την ανάπτυξη στενότερων δεσμών μεταξύ των πολιτών από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τη σύνθεσή της στις 30 Απριλίου 2004 και των πολιτών από τα κράτη μέλη που προσχώρησαν μετά την ημερομηνία αυτή.

I.4 Προτεραιότητες του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»

Στο πλαίσιο του προγράμματος, δίνεται προτεραιότητα σε ορισμένα θέματα που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά. Η επικέντρωση στα εν λόγω θέματα θα ενθαρρύνει τις συνέργειες μεταξύ σχεδίων που καλύπτουν το ίδιο ζήτημα και θα διασφαλίσει την προβολή και τον αντίκτυπο των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων και του προγράμματος γενικότερα. Κατά την εξέταση των θεμάτων αυτών, οι αιτούντες καλούνται να υπερβούν την εθνική οπτική και να αντιμετωπίσουν τα ζητήματα από ευρωπαϊκή προοπτική ή/και συγκρίνοντας διαφορετικές εθνικές απόψεις. Η διεθνική αυτή διάσταση πρέπει να συνοδεύεται, όπου είναι εφικτό, από μια ισχυρή τοπική διάσταση.

Τα εν λόγω θέματα θα διατηρούν τη σημασία τους καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και θα έχουν, κατ' επέκταση, μόνιμο χαρακτήρα. Οι αιτούντες στο πλαίσιο του προγράμματος καλούνται να **εξετάσουν στα σχέδιά τους τουλάχιστον μία από τις διαρκείς προτεραιότητες του προγράμματος.**

Προκειμένου να ανταποκρίνεται σε νέα ή πολύ συγκεκριμένα θέματα που προκύπτουν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προσδιορίζει συγκεκριμένα θέματα ειδικής σημασίας. Αυτά τα ετήσια σημεία εστίασης δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (στο εξής, EACEA) στην ακόλουθη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/priority_themes_en.php.

Οι αιτούντες καλούνται επίσης να λάβουν υπόψη τα εγκάρσια ζητήματα, όπως την ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών και την απαγόρευση των διακρίσεων. Επομένως, το πρόγραμμα πρέπει να είναι προσιτό σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων κατοίκων, χωρίς οποιαδήποτε μορφή διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Μόνιμες προτεραιότητες

1. Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι βασικές αξίες της

Οι κεντρικές αξίες της ΕΕ –ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων– επαναβεβαιώθηκαν στη Συνθήκη της Λισαβόνας και δόθηκε εξέχουσα σημασία στην αλληλεγγύη, την ειρήνη και την ευημερία των λαών της Ένωσης. Ο νομικά δεσμευτικός Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου και γίνεται γνώμονας για όλες τις πολιτικές της ΕΕ. Η Συνθήκη θέτει επίσης τον ρόλο της ΕΕ στον κόσμο σε νέα βάση και θεσπίζει σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, στις διοργανικές σχέσεις και στην αλληλεπίδραση μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των εθνικών κοινοβουλίων και των πολιτών.

Υπό το πρίσμα των εξελίξεων αυτών, η ενεργός συμμετοχή των πολιτών στη συζήτηση και στον προβληματισμό σχετικά με την ΕΕ και τις αξίες της είναι καθοριστικής σημασίας για να καλλιεργηθεί το αίσθημα των ευρωπαίων πολιτών ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση τους ανήκει και να αναπτύξουν αίσθημα ευρωπαϊκής ταυτότητας. Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τον σκοπό αυτό. Οι αιτούντες καλούνται να εξετάσουν με ποιον τρόπο οι εν λόγω αξίες μπορούν να αντικατοπτρίζονται στις δράσεις τους.

2. Ενεργός συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά: συμμετοχή στα κοινά και δημοκρατία στην Ευρώπη

Στις «Πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές για την επόμενη Επιτροπή», ο πρόεδρος Barroso προσδιορίζει την ενίσχυση της ιθαγένειας της Ένωσης και της συμμετοχής στα κοινά ως τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ. Οι νέες διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας ενισχύουν σημαντικά τις ευκαιρίες προαγωγής της Ευρώπης των λαών. Από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών –συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας πολιτών– θα προκύψουν νέοι τύποι συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των πολιτών και των διαφόρων παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών.

Ο εθελοντισμός είναι ένας βασικός τρόπος συμμετοχής στα κοινά μέσω του οποίου οι πολίτες προσδιορίζουν ανάγκες που ανακύπτουν στην κοινωνία και αποκρίνονται σε αυτές. Προσφέροντας τον χρόνο τους στους άλλους, οι εθελοντές διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία. Αναπτύσσουν το αίσθημα ότι ανήκουν σε μια κοινότητα και έτσι αρχίζουν να νιώθουν ότι η κοινότητα τους ανήκει. Επομένως, ο εθελοντισμός είναι ένα ιδιαίτερα ισχυρό μέσο για την ανάπτυξη της δέσμευσης των πολιτών απέναντι στην κοινωνία τους και στην πολιτική ζωή της. Το 2011, ως ευρωπαϊκό έτος εθελοντικών δραστηριοτήτων που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη, αποτελεί ιδιαίτερα επίκαιρη ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση των ενδιαφερομένων.

Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» αποτελεί σημαντικό μέσο ευαισθητοποίησης σχετικά με τα ευρωπαϊκά ζητήματα και μέσο υποστήριξης των πολιτών, ώστε να κάνουν χρήση του δικαιώματος πρωτοβουλίας που διαθέτουν και να συμμετάσχουν ενεργά στη δημοκρατική ζωή της ΕΕ.

3. Διαπολιτισμικός διάλογος

Ο διαπολιτισμικός διάλογος διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη δημιουργία αισθήματος συμμετοχής, αμοιβαίας κατανόησης και αλληλεγγύης και αποτελεί αναγκαίο συστατικό των κοινωνικά συνεκτικών κοινωνιών. Λόγω της αύξησης των κοινωνικών διαιρέσεων τα τελευταία χρόνια και των συναφών εντάσεων ξενοφοβίας, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, η προώθηση του διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου είναι περισσότερο απαραίτητη από ποτέ άλλοτε. Η συμμετοχή σε ένα τέτοιο σχέδιο πρέπει να αυξάνει την επίγνωση των πολιτών όσον αφορά τον πλούτο του πολιτισμικού και του γλωσσικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη. Πρέπει επίσης να προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και την ανεκτικότητα, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας με σεβασμό, δυναμισμό και πολλαπλές όψεις. Οι νέες μορφές κοινωνικής καινοτομίας και ο κεντρικός ρόλος που διαδραματίζουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να είναι ιδιαίτερα εποικοδομητικά θέματα για διερεύνηση και για την ανάπτυξη δράσεων που σχετίζονται με τον εθελοντισμό για ηλικιωμένα άτομα και τους δεσμούς μεταξύ γενεών.

4. Η ευημερία των ανθρώπων στην Ευρώπη: απασχόληση, κοινωνική συνοχή και βιώσιμη ανάπτυξη

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» τοποθετεί τα δικαιώματα, την ευημερία και την αλληλεγγύη των Ευρωπαίων στο επίκεντρο του προγράμματος δράσης της ΕΕ και αναγνωρίζει ότι η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της πραγματικότητας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και των αντιλήψεων των λαών απαιτεί να αναπτύσσονται οι ευρωπαϊκές πολιτικές πιο κοντά στις ανάγκες των πολιτών. Οι προτεινόμενες βασικές κατευθύνσεις της νέας στρατηγικής είναι: δημιουργία αξίας με ανάπτυξη βασιζόμενη στη γνώση, παροχή δυνατοτήτων στους πολίτες μέσα σε κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς και δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, διασυνδεδεμένης και πιο πράσινης οικονομίας. Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» θα ενθαρρύνει τις δράσεις που εξετάζουν τα ζητήματα αυτά, δίνοντας ευρωπαϊκή προοπτική στην εμπειρία της καθημερινής ζωής των ανθρώπων και αποδεικνύοντας με ποιον τρόπο η ΕΕ μπορεί να βελτιώσει την ευημερία τους σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον.

5. Αντίκτυπος των πολιτικών της ΕΕ στις κοινωνίες

Η ανάμειξη των πολιτών σε ζητήματα που αποτελούν τις πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι καθοριστικό στοιχείο της συμμετοχής στα κοινά. Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» είναι ένα πολύτιμο εργαλείο ώστε να ενθαρρυνθούν οι ευρωπαίοι πολίτες να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με το πώς πρέπει να προωθηθεί το πρόγραμμα δράσης. Για να έρθει η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της είναι καθοριστικής σημασίας να ενημερώνονται οι πολίτες για τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται μέσω των ευρωπαϊκών πολιτικών και δράσεων. Επομένως, το πρόγραμμα πρέπει να στοχεύει σε δράσεις που παρέχουν στους πολίτες ευκαιρίες να αναγνωρίσουν, να συζητήσουν, να αξιολογήσουν και να διαμορφώσουν απόψεις σχετικά με τα εν λόγω επιτεύγματα.

1.5 Δομή του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω τεσσάρων δράσεων:

- Δράση 1: Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη (συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων, δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων, σχέδια των πολιτών, μέτρα υποστήριξης).

- Δράση 2: Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη [στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και διαρθρωτική στήριξη ομάδων προβληματισμού και ΟΚΠ].
- Δράση 3: Μαζί για την Ευρώπη (εκδηλώσεις ευρείας προβολής, μελέτες και εργαλεία ενημέρωσης και διάδοσης πληροφοριών).
- Δράση 4: Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη.

Δεν διατίθενται επιδοτήσεις στο πλαίσιο της δράσης 3 και, επομένως, ο παρών οδηγός δεν εφαρμόζεται στη δράση 3.

Για την επίτευξη των στόχων του, το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» προτείνει διάφορες δράσεις, οι οποίες υποστηρίζονται από δύο τύπους επιδοτήσεων:

A. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ – τα σχέδια είναι δράσεις με περιορισμένη διάρκεια κατά την οποία υλοποιούνται οι προτεινόμενες συγκεκριμένες δραστηριότητες.

B. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ¹ – οι επιδοτήσεις λειτουργίας¹ διαφέρουν από τις επιδοτήσεις σχεδίων ως προς το ότι παρέχουν οικονομική στήριξη για τις δαπάνες που απαιτούνται για την κατάλληλη διεξαγωγή των συνήθων και μόνιμων δραστηριοτήτων μιας οργάνωσης, και ειδικότερα των εξόδων προσωπικού, των εξόδων εσωτερικών συνεδριάσεων, δημοσιεύσεων, ενημέρωσης και διάδοσης, των εξόδων ταξιδιού που προκύπτουν από την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας, πληρωμών μισθωμάτων, αποσβέσεων και άλλων δαπανών που συνδέονται με το πρόγραμμα εργασίας της οργάνωσης.

Στη συνέχεια παρέχεται σύντομη περιγραφή των διαφόρων δράσεων και μέτρων:

A. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

Δράση 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη

Στόχος της δράσης «Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη» είναι να φέρει σε επαφή άτομα από τοπικές κοινωνίες από όλη την Ευρώπη ώστε να συμμαρτυρούν και να ανταλλάξουν εμπειρίες, απόψεις και αξίες, να αποκομίσουν διδάγματα από την ιστορία και να οικοδομήσουν το μέλλον. Ενθαρρύνει τις συναντήσεις, τις ανταλλαγές και τις συζητήσεις μεταξύ ευρωπαίων πολιτών από διαφορετικές χώρες με διάφορα μέσα:

Μέτρο 1 – Αδελφοποίηση πόλεων

Το μέτρο αυτό αφορά δραστηριότητες που συνεπάγονται ή προωθούν τις άμεσες ανταλλαγές μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, μέσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες αδελφοποίησης πόλεων και ενθαρρύνουν τη δικτύωση μεταξύ αδελφοποιημένων πόλεων. Επομένως, το μέτρο αφορά τους δύο ακόλουθους τύπους δραστηριοτήτων: **Μέτρο 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων (βλ. σ. 36)** και **Μέτρο 1.2 Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων (βλ. σ. 40)**. Οι *αδελφοποιημένες πόλεις* πρέπει να γίνονται

¹ Οι επιδοτήσεις μπορούν να χορηγηθούν –σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια– με τη μορφή ετήσιων επιδοτήσεων λειτουργίας ή πολυετών εταιρικών σχέσεων. Ο παρών οδηγός αφορά μόνον τη χορήγηση ετήσιων επιδοτήσεων. Ως εκ τούτου, οι πολυετείς εταιρικές σχέσεις δεν εξετάζονται στον παρόντα οδηγό και αποτελούν αντικείμενο ειδικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

αντιληπτές υπό την ευρεία έννοια του όρου και αναφέρονται, επομένως, στις πόλεις που υπέγραψαν ή έχουν δεσμευθεί να υπογράψουν συμφωνίες αδελφοποίησης, καθώς και στις πόλεις που διαθέτουν άλλες μορφές εταιρικών σχέσεων για την ενίσχυση της συνεργασίας και των πολιτιστικών δεσμών τους.

Μέτρο 2 – Σχέδια των πολιτών και Μέτρα υποστήριξης

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 2.1 Σχέδια των πολιτών** ([βλ. σ. 43](#)), μπορεί να υποστηριχθεί ποικιλία σχεδίων με διεθνική και διατομεακή διάσταση και με την άμεση συμμετοχή πολιτών. Τα σχέδια αυτά πρέπει να συγκεντρώνουν πολίτες από διάφορους ορίζοντες, οι οποίοι θα δρουν μαζί ή θα συζητούν κοινά ευρωπαϊκά ζητήματα, σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Πρέπει να εφαρμόζονται καινοτόμες μέθοδοι που επιτρέπουν τη συμμετοχή των πολιτών.

Για την ανάπτυξη και την ενίσχυση όλων των δράσεων του προγράμματος, είναι επίσης αναγκαίο να σχεδιαστούν μέτρα στήριξης –τα οποία περιλαμβάνονται στο **Μέτρο 2.2 Μέτρα υποστήριξης** ([βλ. σ. 45](#))– για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και για την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ ενδιαφερομένων διάφορων προγραμμάτων που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά.

Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Στόχος του μέτρου είναι η στήριξη της συνεργασίας στο πλαίσιο συγκεκριμένων σχεδίων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών από διαφορετικές συμμετέχουσες χώρες, σε συγκεκριμένα θέματα που αφορούν τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος. Μπορούν να συμμετέχουν σε αυτά διάφορες οργανώσεις εγκαταστημένες σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο ([βλ. σ. 48](#)).

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

Στόχος της δράσης είναι η διαφύλαξη της μνήμης των θυμάτων του ναζισμού και του σταλινισμού ([βλ. σ. 51](#)).

B. ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

Μέτρο 1 – Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού)

Στόχος του μέτρου είναι η στήριξη του έργου των ερευνητικών οργανισμών (ομάδων προβληματισμού) στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών, οι οποίοι είναι σε θέση να παρέχουν νέες ιδέες και σκέψεις για ευρωπαϊκά ζητήματα, για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή για τις ευρωπαϊκές αξίες ([βλ. σ. 55](#)).

Μέτρο 2 – Διαρθρωτική στήριξη σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Το μέτρο αυτό θα παρέχει στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με ευρωπαϊκή διάσταση τις ικανότητες και τη σταθερότητα να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε

ευρωπαϊκό επίπεδο. Απώτερος στόχος είναι η συμβολή στη διαμόρφωση μιας δομημένης, συνεκτικής και ενεργού κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο (βλ. σ. 55).

1.6 Διαχείριση του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας (DG COMM) έχει την τελική ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες». Διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό και θέτει προτεραιότητες, στόχους και κριτήρια για το πρόγραμμα σε συνεχή βάση, κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή προγράμματος. Επιπλέον, καθοδηγεί και παρακολουθεί τη γενική εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζεται σε έναν εκτελεστικό οργανισμό.

Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού

Ο EACEA, ο οποίος ιδρύθηκε με την απόφαση 2005/56/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 14^{ης} Ιανουαρίου 2005, είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση όλων των δράσεων του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», με εξαίρεση ένα μέρος της δράσης 3, το οποίο εκτελείται απευθείας από τη ΓΔ Επικοινωνίας. Ο EACEA είναι επιφορτισμένος με τη διαχείριση του συνολικού κύκλου ζωής των εν λόγω σχεδίων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, της επιλογής των σχεδίων και της υπογραφής αποφάσεων/συμφωνιών σχεδίων, της οικονομικής διαχείρισης, της παρακολούθησης των σχεδίων, της επικοινωνίας με τους δικαιούχους και των επιτόπιων ελέγχων.

Σημεία «Ευρώπη για τους πολίτες» (ΣΕΠ)

Προκειμένου να φέρει τις πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» πιο κοντά στους ενδιαφερομένους του προγράμματος και να τους παράσχει καθοδήγηση και στήριξη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε τα *Σημεία «Ευρώπη για τους πολίτες»*. Οι εθνικές αυτές δομές είναι υπεύθυνες να διασφαλίζουν τη στοχοθετημένη, αποτελεσματική διάδοση πρακτικών πληροφοριών στους πολίτες σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, τις δραστηριότητές του και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης. Από το 2008 πολλά κράτη μέλη έχουν συστήσει αυτές τις δομές συντονισμού για να συνεργασθούν με την Επιτροπή και να αξιοποιήσουν κάθε σχετικό πολλαπλασιαστικό παράγοντα στη χώρα τους. Κατάλογος των Σημείων «Ευρώπη για τους πολίτες» είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Τα κράτη μέλη και άλλες συμμετέχουσες χώρες

Τα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», ιδίως μέσω της επιτροπής προγράμματος, στην οποία διορίζουν εκπροσώπους. Η γνώμη της επιτροπής προγράμματος ζητείται επίσης σχετικά με διάφορες πτυχές της εφαρμογής του προγράμματος, για παράδειγμα το προτεινόμενο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας, τα κριτήρια και τις διαδικασίες επιλογής, τη γενική ισορροπία μεταξύ των διάφορων δράσεων κ.λπ. Άλλες χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα μπορούν επίσης να μετέχουν στην επιτροπή προγράμματος ως παρατηρητές χωρίς δικαίωμα ψήφου.

I.7 Συνολικός προϋπολογισμός προγράμματος

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται σε **215 εκατομμύρια ευρώ** για τα επτά έτη (2007-2013). Ο ετήσιος προϋπολογισμός εξαρτάται από την απόφαση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών. Στον δικτυακό τόπο που παρατίθεται στη συνέχεια μπορείτε να παρακολουθείτε τα διάφορα στάδια της έγκρισης του προϋπολογισμού. Το παρόν πρόγραμμα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της γραμμής προϋπολογισμού **16 05 01**:
http://ec.europa.eu/budget/documents/2011_en.htm?submenuheader=2.

Η απόφαση για τη θέσπιση του προγράμματος όρισε ότι η συνολική κατανομή μεταξύ των διαφόρων δράσεων για ολόκληρη την περίοδο του προγράμματος 2007-2013 πρέπει να είναι η ακόλουθη:

Δράση 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη: τουλάχιστον 45%.

Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη: περίπου 31%.

Δράση 3 – Μαζί για την Ευρώπη: περίπου 10%.

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη: περίπου 4%.

Οι υπόλοιπες πιστώσεις διατίθενται για την κάλυψη των γενικών, διοικητικών και τεχνικών δαπανών του προγράμματος.

1.8 Χρονοδιάγραμμα 2011-2013 και δημοσίευση αποτελεσμάτων επιλογής

Οι προθεσμίες για την υποβολή αιτήσεων προγραμματίζονται ως ακολούθως:

Δράση 1: Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη

Μέτρο	Προθεσμία υποβολής *	Περίοδος επιλεξιμότητας: Τα σχέδια πρέπει να ξεκινήσουν μεταξύ
Μέτρο 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων		
Φάση 1	1 Φεβρουαρίου	1 ^{ης} Ιουνίου του έτους λήξης της προθεσμίας και 28 ^{ης} Φεβρουαρίου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Φάση 2	1 Ιουνίου	1 ^{ης} Οκτωβρίου του έτους λήξης της προθεσμίας και 30 ^{ης} Ιουνίου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Φάση 3	1 Σεπτεμβρίου	1 ^{ης} Ιανουαρίου και 30 ^{ης} Σεπτεμβρίου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Μέτρο 1.2 Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων		
Φάση 1	1 Φεβρουαρίου	1 ^{ης} Ιουνίου και 30 ^{ης} Δεκεμβρίου του έτους λήξης της προθεσμίας
Φάση 2	1 Σεπτεμβρίου	1 ^{ης} Ιανουαρίου και 30 ^{ης} Μαΐου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Μέτρο 2.1 Σχέδια των πολιτών		
	1 Ιουνίου	1 ^{ης} Δεκεμβρίου του έτους λήξης της προθεσμίας και 31 ^{ης} Μαΐου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Μέτρο 2.2 Μέτρα υποστήριξης		
	1 Ιουνίου	1 ^{ης} Δεκεμβρίου του έτους λήξης της προθεσμίας και 31 ^{ης} Μαΐου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας

Δράση 2: Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

Μέτρο	Προθεσμία υποβολής	Περίοδος επιλεξιμότητας: Τα σχέδια πρέπει να ξεκινήσουν
Μέτρα 1 και 2 Επιδότησεις λειτουργίας	15 Οκτωβρίου	κατά το έτος χρήσης του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας
Μέτρο 3 Σχέδια που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	1 Φεβρουαρίου	μεταξύ 1 ^{ης} Αυγούστου του έτους λήξης της προθεσμίας και 31 ^{ης} Ιανουαρίου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας

Δράση 4: Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

Προθεσμία υποβολής	Περίοδος επιλεξιμότητας: Τα σχέδια πρέπει να ξεκινήσουν μεταξύ
1 Ιουνίου	1 ^{ης} Δεκεμβρίου του έτους λήξης της προθεσμίας και 31 ^{ης} Μαΐου του έτους που έπεται του έτους λήξης της προθεσμίας

* Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν πριν από τις **12.00 το μεσημέρι (ώρα Βρυξελλών)** την τελευταία ημέρα της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Σε περίπτωση που η προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει Σάββατο ή Κυριακή, ως ημέρα λήξης της προθεσμίας θεωρείται η πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά το σαββατοκύριακο.

Δημοσίευση των αποτελεσμάτων της επιλογής

Καταρχήν οι αιτούντες αναμένεται να ενημερωθούν για το αποτέλεσμα της διαδικασίας επιλογής εντός του τέταρτου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Οι κατάλογοι επιλεγμένων σχεδίων θα δημοσιευθούν στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/results_compendia/results_en.php.

Οι αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις δεν επιλέχθηκαν θα ενημερωθούν εγγράφως.

Οι αιτούντες πρέπει να γνωρίζουν ότι κατά το διάστημα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων έως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της επιλογής πραγματοποιούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

- Αξιολόγηση και επιλογή αιτήσεων.
- Μόνο τα σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρα 1 και 2 – Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών και ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο και της Δράσης 1 Μέτρο 1.2 Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων, υπόκεινται σε διαδικασία διαβούλευσης στους κόλπους της επιτροπής προγράμματος και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία διαρκεί τουλάχιστον έξι εβδομάδες (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης, βλ. [Κεφάλαιο II.3, σ. 24](#)).
- Λήψη της απόφασης επιλογής.

Οι αιτούντες μπορούν να ενημερωθούν για το αποτέλεσμα της διαδικασίας επιλογής μόνο μετά την ολοκλήρωση των ως άνω διαδικασιών.

I.9 Επικοινωνία

Σημεία «Ευρώπη για τους πολίτες» (ΣΕΠ)

Οι αιτούντες ενθαρρύνονται να επικοινωνούν με τα Σημεία «Ευρώπη για τους πολίτες» –τις εθνικές δομές που είναι υπεύθυνες για τη διάδοση πρακτικών πληροφοριών σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες»– στις οικείες χώρες. Τα στοιχεία επικοινωνίας των ΣΕΠ διατίθενται στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

EACEA – Unit P7 Citizenship

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/04A)

B-1140 Brussels, Βέλγιο

Αρ.τηλεομοιοτυπίας:(+32-2) 296 23 89, http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Δράση 1

Μέτρο 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων και Μέτρο.2 – Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων: eacea-p7@ec.europa.eu.

Μέτρο 2.1 – Σχέδια των πολιτών και Μέτρο 2.2 – Μέτρα υποστήριξης: eacea-p7-citizensprojects@ec.europa.eu.

Δράση 2

Μέτρα 1 και 2 – Επιδοτήσεις λειτουργίας: eacea-p7-operatinggrants@ec.europa.eu.

Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών:

eacea-p7-civilsociety@ec.europa.eu.

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη: eacea-p7-remembrance@ec.europa.eu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Π.1 Διαδικασία υποβολής αίτησης

Π.1.1 Έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης

Για όλα τα μέτρα έχει θεσπισθεί ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής αιτήσεων. Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να υποβληθούν μέσω του εντύπου ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης, το οποίο είναι διαθέσιμο επί του παρόντος στον δικτυακό τόπο του EACEA στη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1.

Οι αιτήσεις που υποβάλλονται γραπτώς μέσω ταχυδρομείου, με τηλεομοιοτυπία ή απευθείας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη.

Αφού μεταφορτώσετε το έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης, πρέπει να συμπληρώσετε όλα τα πεδία δεδομένων. Επιπλέον, πρέπει να συμπληρώσετε και να επισυνάψετε τα 2 έγγραφα που θεωρούνται ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αίτησης (δηλαδή, την υπεύθυνη δήλωση και το φύλλο υπολογισμού επιδότησης/προϋπολογισμό² συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα από το πρόσωπο που δικαιούται να συνάπτει νομικά δεσμευτικές συμφωνίες εκ μέρους του αιτούντος οργανισμού), χρησιμοποιώντας τα επίσημα έντυπα που είναι διαθέσιμα στον δικτυακό τόπο στη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Η αίτηση που υποβάλλεται επιτυχώς ΠΡΕΠΕΙ να περιέχει τον αριθμό υποβολής της, ο οποίος θα καταχωρισθεί αυτομάτως με την υποβολή της.

Π.1.2 Συμπληρωματικά έγγραφα που αποστέλλονται ταχυδρομικώς

Επιπλέον του προαναφερθέντος εντύπου που αποστέλλεται ηλεκτρονικά, τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να υποβληθούν ταχυδρομικώς εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο χρονοδιάγραμμα (βλ. σ. 13):

- κατάλογος ελέγχου ο οποίος περιέχει τον αριθμό υποβολής της αίτησης και αναφέρει το σύνολο των επισυναπτόμενων εγγράφων που αποστέλλονται στον Οργανισμό,
- έντυπο νομικής οντότητας (οι αιτούντες μπορούν να βρουν τα κατάλληλα έντυπα στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm),
- αντίγραφο επίσημου εγγράφου ΦΠΑ, εάν η οργάνωσή σας διαθέτει αριθμό ΦΠΑ,
- αντίγραφο του ψηφίσματος, του νόμου, του διατάγματος ή της απόφασης που θέσπισε την εν λόγω οντότητα (ισχύει μόνο για μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και επιτροπές αδελφοποίησης),
- δελτίο τραπεζικών στοιχείων δεόντως συμπληρωμένο και επικυρωμένο από την τράπεζα, κατά προτίμηση με αντίγραφο πρόσφατης κατάστασης λογαριασμού (βλ. το

² Για τη Δράση 1 Μέτρο 1.1 «Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων», η επιδότηση υπολογίζεται αυτόματα μετά τη συμπλήρωση των πεδίων δεδομένων του εντύπου ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης. Έτσι, δεν απαιτείται να επισυναφθεί στο έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης το φύλλο υπολογισμού επιδότησης/προϋπολογισμός.

αντίστοιχο δελτίο τραπεζικών στοιχείων για κάθε χώρα στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm),

- έντυπο χρηματοοικονομικής ικανότητας: ισχύει μόνο για μη δημόσιους φορείς, εάν η αιτούμενη επιδότηση **υπερβαίνει το ποσό των 25 000 ευρώ**. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να επισυναφθούν στο δεόντως συμπληρωμένο έντυπο χρηματοοικονομικής ικανότητας ο επίσημος λογαριασμός αποτελέσματος και ο ισολογισμός³ της οργάνωσης για το τελευταίο οικονομικό έτος για το οποίο οι λογαριασμοί έχουν κλείσει (αυτοί δεν πρέπει να είναι παλαιότεροι των 18 μηνών) (ισχύει για όλα τα μέτρα εκτός του Μέτρου 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελοποίησης πόλεων),
- ετήσια έκθεση πεπραγμένων για το τελευταίο οικονομικό έτος (ισχύει μόνο για τις επιδοτήσεις λειτουργίας – Δράση 2 Μέτρα 1 και 2 Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών και ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο),
- απόδειξη ότι η οικεία οργάνωση ενεργεί εξ ονόματος μιας ή περισσότερων τοπικών αρχών (ισχύει μόνο για μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και επιτροπές αδελοποίησης που υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελοποίησης πόλεων και του Μέτρου 1.2 Δίκτυα αδελοποιημένων πόλεων).

Τα επίσημα έντυπα για τα εν λόγω έγγραφα είναι επίσης διαθέσιμα στη διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Τα ως άνω έγγραφα πρέπει να αποσταλούν ταχυδρομικώς στην ακόλουθη διεύθυνση:

**EACEA
Unit P7 Citizenship
Applications – «ACTION X Measure X»
Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/04A)
B-1140 Brussels, Belgium**

Παρακαλούμε ΜΗΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΕ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ του εντύπου ηλεκτρονικής αίτησης, της υπεύθυνης δήλωσης και του δελτίου υπολογισμού της επιδότησης ταχυδρομικώς στον Οργανισμό.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, μπορείτε να επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο του Οργανισμού στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

³ Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο των επιδοτήσεων λειτουργίας (Δράση 2 Μέτρα 1 και 2), ο λογαριασμός αποτελέσματος και ο ισολογισμός πρέπει να είναι πιστοποιημένοι.

II.2 Διαδικασία επιλογής

Η χορήγηση επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπόκειται στις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Στη βάση αυτή, καθορίζονται συγκεκριμένα σύνολα κριτηρίων ώστε να διασφαλίζεται διαφάνεια και ίση μεταχείριση των αιτούντων. Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται ως προς τα ακόλουθα κριτήρια: κριτήρια επιλεξιμότητας, κριτήρια αποκλεισμού, κριτήρια επιλογής και κριτήρια ανάθεσης.

II.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι αιτήσεις θα ελέγχονται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι πληρούν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Εάν μια πρόταση σχεδίου δεν πληροί τα εν λόγω κριτήρια, θα απορρίπτεται χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

Οι προτάσεις αξιολογούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ότι πληρούν το σύνολο των κριτηρίων επιλεξιμότητας που είναι κοινά για όλα τα μέτρα του προγράμματος (βλ. κριτήρια επιλεξιμότητας που περιγράφονται κατωτέρω), καθώς και τα ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας που ισχύουν για κάθε μέτρο (βλ. ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας στο ΔΕΥΤΕΡΟ Μέρος του οδηγού προγράμματος «Ειδικά χαρακτηριστικά των δράσεων του προγράμματος»).

A. Αιτών και εταίροι

A. 1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς

Οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να είναι είτε δημόσιοι φορείς είτε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις με νομική προσωπικότητα, ανάλογα με το μέτρο.

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα

Οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να είναι εγκαταστημένοι σε μια από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

- **Συμμετέχουσες χώρες (επιλέξιμες χώρες)**

Το πρόγραμμα απευθύνεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ιταλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία. Οι ακόλουθες χώρες εντάχθηκαν στο πρόγραμμα και, επομένως, είναι επιλέξιμες να συμμετάσχουν πλήρως σε όλες τις δράσεις του προγράμματος: Κροατία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Αλβανία.

- **Δυνητικά συμμετέχουσες χώρες**

Το πρόγραμμα είναι δυνητικά ανοικτό σε άλλες χώρες, και συγκεκριμένα στις χώρες ΕΖΕΣ οι

οποίες είναι μέλη του ΕΟΧ⁴ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία), στην υποψήφια χώρα (Τουρκία) και στις χώρες των δυτικών Βαλκανίων (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Σερβία, Κοσσυφοπέδιο βάσει της απόφασης 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών), υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες νομικές και χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις (δηλαδή η υπογραφή μνημονίου συνεννόησης το οποίο καθορίζει τις λεπτομέρειες της αντίστοιχης συμμετοχής τους στο πρόγραμμα). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εξελίξεις που αφορούν τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm.

A.1.3 Τύπος οργάνωσης (ειδικό κριτήριο επιλεξιμότητας που εξαρτάται από το μέτρο, βλ. ΔΕΥΤΕΡΟ Μέρος του οδηγού προγράμματος «Ειδικά χαρακτηριστικά των δράσεων του προγράμματος»).

A.2 Αριθμός εταίρων (ειδικό κριτήριο επιλεξιμότητας που εξαρτάται από το μέτρο, βλ. ΔΕΥΤΕΡΟ Μέρος του οδηγού προγράμματος «Ειδικά χαρακτηριστικά των δράσεων του προγράμματος»).

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας που εξαρτώνται από το μέτρο, βλ. ΔΕΥΤΕΡΟ Μέρος του οδηγού προγράμματος «Ειδικά χαρακτηριστικά των δράσεων του προγράμματος»

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων

B.2 Προϋπολογισμός

B.3 Τόπος και αριθμός δραστηριοτήτων

B.4. Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Η πρόταση σχεδίου είναι επιλέξιμη εφόσον υποβάλλεται μέσω του εντύπου ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης, το οποίο διατίθεται επί του παρόντος στον δικτυακό τόπο του ΕΑΧΕΑ στη διεύθυνση http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1. **Οι αιτήσεις που υποβάλλονται γραπτώς μέσω ταχυδρομείου, με τηλεομοιοτυπία ή απευθείας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη.** Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Κεφάλαιο II.1 «Διαδικασία υποβολής αίτησης» (σ. 16).

Για τις πληροφορίες που αφορούν τα επισυναπτόμενα έγγραφα τα οποία πρέπει να συμπληρωθούν και να αποσταλούν ταχυδρομικώς, βλ. επίσης Κεφάλαιο II.1 «Διαδικασία υποβολής αίτησης» (βλ. σ. 16).

Γ.2 Προθεσμία

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να υποβάλλονται εντός των προθεσμιών και να ξεκινούν εντός

⁴ Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος.

της σχετικής επιλέξιμης περιόδου (βλ. Κεφάλαιο I.8 «Χρονοδιάγραμμα» [σ. 13](#)).

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Το επίσημο έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης πρέπει να συμπληρωθεί στο σύνολό του σε μια από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ, οι οποίες απαριθμούνται στη διεύθυνση: http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_en.htm.

II.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού

Οι αιτούντες πρέπει να δηλώσουν ότι δεν βρίσκονται σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στο άρθρο 93, στο άρθρο 94 και στο άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵, οι οποίες παρατίθενται κατωτέρω.

Από τη συμμετοχή στο πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» αποκλείονται οι αιτούντες οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

- τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, παύσης της δραστηριότητας ή κατά των οποίων έχει κινηθεί σχετική διαδικασία ή σε κάθε ανάλογη περίπτωση που απορρέει από διαδικασία της αυτής φύσεως προβλεπόμενη από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις,
- έχουν καταδικασθεί με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου για κάθε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή,
- έχουν υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που έχει διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο έχουν στη διάθεσή τους οι αναθέτουσες αρχές,
- δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή των φόρων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι ή εκείνες της χώρας της αναθέτουσας αρχής ή ακόμη τις διατάξεις της χώρας στην οποία πρέπει να εκτελεσθεί η σύμβαση,
- κατά των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης,
- υπόκεινται σε διοικητική κύρωση κατά το άρθρο 96 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού (κανονισμός 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25.6.2002, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα),
- μετά τη σύναψη άλλης σύμβασης ή τη χορήγηση επιδότησης που χρηματοδοτήθηκαν από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, διέπραξαν διαπιστωμένα σοβαρά παράπτωμα εκτέλεσης λόγω μη τήρησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Δεν χορηγείται οικονομική βοήθεια σε αιτούντες οι οποίοι, κατά την ημερομηνία της διαδικασίας χορήγησης επιδότησης:

⁵ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006 του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2006 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1525/2007 του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007. http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm.

- τελούν υπό κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων,
- έχουν καταστεί ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που ζητήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή για τη συμμετοχή τους στη σύμβαση ή δεν έχουν παράσχει αυτές τις πληροφορίες,
- εμπíπτουν σε μια από τις περιπτώσεις αποκλεισμού στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 93 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού για την παρούσα διαδικασία χορήγησης επιδότησης,

και υπόκεινται σε κύρωση που συνίσταται στον αποκλεισμό από συμβάσεις και επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό για μέγιστο χρονικό διάστημα δέκα ετών.

Σύμφωνα με τα άρθρα 93 έως 96 του δημοσιονομικού κανονισμού, διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις ενδέχεται να επιβληθούν σε αιτούντες οι οποίοι κατέστησαν ένοχοι ψευδών δηλώσεων ή διέπραξαν διαπιστωμένα σοβαρά παράπτωμα μη τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο προηγούμενης διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης.

Τα ως άνω κριτήρια αποκλεισμού ισχύουν για όλες τις δράσεις και τα μέτρα του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες». Για την τήρηση των διατάξεων αυτών, οι αιτούντες **πρέπει να υπογράψουν υπεύθυνη δήλωση**, με την οποία βεβαιώνουν ότι δεν βρίσκονται σε καμία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 93 και στο άρθρο 94 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η υπεύθυνη δήλωση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του εντύπου της αίτησης.

II.2.3 Κριτήρια επιλογής

Οι προτάσεις σχεδίων που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα κριτήρια αποκλεισμού υπόκεινται σε διεξοδική αξιολόγηση βάσει της χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητας των οργανώσεων που υποβάλλουν αίτηση.

Χρηματοοικονομική ικανότητα σημαίνει ότι ο αιτών έχει σταθερές και επαρκείς πηγές χρηματοδότησης για τη διατήρηση της δραστηριότητάς του καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου. Θα αξιολογείται στη βάση των ακόλουθων εγγράφων που πρέπει να υποβάλλονται από τον αιτούντα: το δελτίο τραπεζικών στοιχείων, το έντυπο χρηματοοικονομικής ικανότητας συνοδευόμενο από τον επίσημο λογαριασμό αποτελέσματος και τον ισολογισμό της οργάνωσης για το τελευταίο οικονομικό έτος για το οποίο έχουν κλείσει οι λογαριασμοί (για περισσότερες πληροφορίες βλ. Κεφάλαιο II.1 «Διαδικασία υποβολής αίτησης» [σ. 16](#)). Το κριτήριο της χρηματοοικονομικής ικανότητας ΔΕΝ ισχύει για το Μέτρο 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων.

ΣΗΜ. Η επαλήθευση της χρηματοοικονομικής ικανότητας δεν ισχύει για:

- αιτούντες που υποβάλλουν αίτηση επιδότησης ύψους κάτω των 25 000 ευρώ,
- δημόσιους φορείς.

Εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η απαιτούμενη *χρηματοοικονομική ικανότητα* –η οποία αξιολογήθηκε στη βάση της υποβληθείσας τεκμηρίωσης– δεν αποδείχθηκε ή δεν είναι ικανοποιητική, ο Εκτελεστικός Οργανισμός μπορεί:

- να ζητήσει περισσότερες πληροφορίες,

- να απαιτήσει τραπεζική εγγύηση,
- να προσφέρει συμφωνία επιδότησης χωρίς προχρηματοδότηση,
- να απορρίψει την αίτηση,
- να προβεί σε μια πρώτη πληρωμή βάσει των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Επιχειρησιακή ικανότητα σημαίνει ότι ο αιτών πρέπει να αποδείξει ότι διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες και τα κίνητρα για να εκτελέσει το προτεινόμενο σχέδιο. Η επιχειρησιακή ικανότητα θα αξιολογείται βάσει της πείρας του αιτούντος στη διαχείριση σχεδίων στον σχετικό τομέα. Οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται σε ειδική ενότητα του εντύπου της αίτησης που έχει προβλεφθεί για τον σκοπό αυτό.

II.2.4 Κριτήρια ανάθεσης

Τα κριτήρια ανάθεσης επιτρέπουν στον Εκτελεστικό Οργανισμό να αξιολογήσει την ποιότητα των υποβληθεισών αιτήσεων σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες». Βάσει των κριτηρίων αυτών θα χορηγηθούν επιδοτήσεις στις αιτήσεις εκείνες οι οποίες μεγιστοποιούν τη συνολική αποτελεσματικότητα του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες».

Οι επιλέξιμες αιτήσεις αναλύονται από *επιτροπή αξιολόγησης* απαρτιζόμενη από υπαλλήλους της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Οργανισμού. Το έργο της βασίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των επιλέξιμων αιτήσεων που πραγματοποιήθηκε από τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα⁶. Η *επιτροπή αξιολόγησης* προτείνει για επιδότηση έναν κατάλογο οργανώσεων ή σχεδίων βάσει της βαθμολογίας της αξιολόγησής τους και των διαθέσιμων πόρων του προϋπολογισμού.

Οι επιλέξιμες προτάσεις σχεδίων θα αξιολογηθούν ως προς ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια.

Ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης, τα **ποιοτικά κριτήρια** θα αντιπροσωπεύουν **80%** της συνολικής βαθμολογίας και τα **ποσοτικά κριτήρια** θα αντιπροσωπεύουν **20%** της συνολικής βαθμολογίας:

Κριτήρια ανάθεσης τα οποία ισχύουν για όλες τις επιδοτήσεις σχεδίων, και συγκεκριμένα:

Δράση 1 Μέτρο 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων ([βλ. σ. 36](#)).

Δράση 1 Μέτρο 1.2 – Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων ([βλ. σ. 40](#)).

Δράση 1 Μέτρο 2.1 – Σχέδια των πολιτών ([βλ. σ. 43](#)).

Δράση 1 Μέτρο 2.2 – Μέτρα υποστήριξης ([βλ. σ. 45](#)).

Δράση 2 Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ([βλ. σ. 48](#)).

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη ([βλ. σ. 51](#)).

⁶ Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες επιλέγονται βάσει ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. http://eacea.ec.europa.eu/about/call_experts/call_experts_2007_en.php.

% της συνολικής βαθμολογίας	Ποιοτικά κριτήρια: 80%
25%	Συνάφεια με τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος: <ul style="list-style-type: none"> • Γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος. • Μόνιμες και ετήσιες προτεραιότητες του προγράμματος.
25%	Ποιότητα του σχεδίου και των προτεινόμενων μεθόδων: <ul style="list-style-type: none"> • Ποιότητα του πλαισίου του σχεδίου (ενεργός συμμετοχή όλων των αναδόχων στο σχέδιο, ορισμός του προγράμματος, ποιότητα της φάσης αξιολόγησης). • Ποιότητα του περιεχομένου και της μεθόδου του σχεδίου (θέμα που ενδιαφέρει την ομάδα των συμμετεχόντων, εφαρμογή κατάλληλης μεθόδου, ενεργός συμμετοχή των συμμετεχόντων και της τοπικής κοινότητας στο σχέδιο, ευρωπαϊκή διάσταση). • Γόνιμη αλληλεπίδραση: το γεγονός ότι στο σχέδιο συμμετέχουν οργανώσεις διαφόρων τύπων.
15%	Αντίκτυπος: <ul style="list-style-type: none"> • Βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και ειδικότερα τυχόν συγκεκριμένος σύνδεσμος με τη διαδικασία χάραξης πολιτικής. • Αντίκτυπος του σχεδίου στους συμμετέχοντες (δηλαδή πώς μπορεί να ενταθεί η αίσθησή τους ότι ανήκουν στην ΕΕ και να αυξηθεί η συμμετοχή τους στα ζητήματα ολοκλήρωσης της ΕΕ). • Πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα του σχεδίου. • Προβλεπόμενα μέσα αξιολόγησης.
15%	Προβολή και παρακολούθηση: <ul style="list-style-type: none"> • Η ποιότητα της εμβέλειας του σχεδίου (προβολή του σχεδίου και του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», παρακολούθηση, διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων σε πολιτικό επίπεδο, σε εθνικό και σε διασυνοριακό επίπεδο, συγκεκριμένα μελλοντικά σχέδια δράσης με την ανάμιξη των συμμετεχουσών τοπικών και περιφερειακών αρχών αυτοδιοίκησης και των πολιτών).
% της συνολικής βαθμολογίας	Ποσοτικά κριτήρια: 20%
10%	Γεωγραφικός αντίκτυπος: <ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός συμμετεχουσών χωρών και συμμετεχόντων εταίρων.
10%	Ομάδα στόχος: <ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός εμπλεκόμενων άμεσων συμμετεχόντων (συμπεριλαμβανομένων μειονεκτούντων ατόμων), ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων. • Κοινό στο οποίο εκτείνεται έμμεσα η εμβέλεια του σχεδίου.

Για τα κριτήρια ανάθεσης που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις λειτουργίας, βλ. Κεφάλαιο V, [σ. 55](#).

II.3 Διαβούλευση με την επιτροπή προγράμματος και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Σύμφωνα με τη νομική βάση, τα σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρα 1 και 2 (επιδότησεις λειτουργίας) και της Δράσης 1 Μέτρο 1.2 Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων, υπόκεινται σε *διαδικασία διαβούλευσης* στους κόλπους της επιτροπής προγράμματος και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι, ο κατάλογος των επιλεγμένων προτάσεων υποβάλλεται για διατύπωση γνώμης στην επιτροπή προγράμματος, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, και διαβιβάζεται ακολούθως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου αυτό να ασκήσει το οικείο *δικαίωμα ελέγχου*.

II.4 Χορήγηση επιδότησης

Η διαδικασία επιλογής θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε, και ο κατάλογος των προτάσεων που επιλέχθηκαν για συγχρηματοδότηση μπορεί να δημοσιευθεί, μόνο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που περιγράφεται ανωτέρω.

Εντός των ορίων των διαθέσιμων κεφαλαίων, χορηγείται επιδότηση στις επιλέξιμες προτάσεις με την υψηλότερη βαθμολογία. Οι επιλεγμένοι αιτούντες λαμβάνουν *συμφωνία επιδότησης / απόφαση επιδότησης* ([βλ. σ. 25](#)), στην οποία αναφέρεται το ποσό της επιδότησης που χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης της επιδότησης.

Η Επιτροπή και ο Εκτελεστικός Οργανισμός διατηρούν το δικαίωμα να διασφαλίζουν ισορροπημένη γεωγραφική κατανομή των επιλεγμένων δικαιούχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Όπως όλες οι επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι χρηματοδοτικές εισφορές που χορηγούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» υπόκεινται σε ορισμένους κανόνες που απορρέουν από τους δημοσιονομικούς κανονισμούς⁷, οι οποίοι εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στους γενικούς όρους που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων είναι υποχρεωτική.

ΙΙΙ.1 Γενικοί οικονομικοί και συμβατικοί όροι (κοινοί σε επιδοτήσεις σχεδίων και επιδοτήσεις λειτουργίας)

ΙΙΙ.1.1 Ποσό επιδότησης

Πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσό που χορηγείται με τη συμφωνία/απόφαση επιδότησης είναι μέγιστο ποσό, το οποίο δεν μπορεί να αυξηθεί σε καμία περίπτωση. Ο Οργανισμός θα καθορίζει το ύψος της τελικής πληρωμής που καταβάλλεται στον δικαιούχο βάσει της τελικής έκθεσης που εκπονεί ο τελευταίος. Βλ. σχετικά Κεφάλαιο ΙΙΙ.2.6 και Κεφάλαιο V.5.4 «Διαδικασίες πληρωμής» (βλ. σ. 34 και σ. 63).

ΙΙΙ.1.2 Συγχρηματοδότηση

Η επιδότηση της ΕΕ δεν μπορεί να χρηματοδοτεί όλες τις δαπάνες του σχεδίου ή τις δαπάνες λειτουργίας μιας οργάνωσης. Οι ανάδοχοι πρέπει να αποδείξουν τη δέσμευσή τους στο σχέδιο εξασφαλίζοντας πηγές χρηματοδότησης πέραν της επιδότησης της Ένωσης. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, μέσω της ανάληψης δραστηριοτήτων άντλησης κεφαλαίων, προσθήκης ίδιων πόρων ή αιτήσεων επιδότησης από άλλους οργανισμούς (π.χ. τοπικές ή περιφερειακές αρχές, ιδρύματα κ.λπ.).

ΙΙΙ.1.3 Απόφαση επιδότησης και συμφωνία επιδότησης

Όταν εγκριθεί ένα σχέδιο/μία επιδότηση λειτουργίας, ο δικαιούχος λαμβάνει είτε απόφαση επιδότησης είτε συμφωνία επιδότησης, ανάλογα με την εκάστοτε δράση/μέτρο και τον τόπο νόμιμης εγκατάστασής του.

- Η *απόφαση επιδότησης* είναι μονομερής πράξη χορήγησης επιδότησης σε δικαιούχο. Σε αντίθεση προς τη συμφωνία επιδότησης, ο δικαιούχος δεν χρειάζεται να υπογράψει την απόφαση και μπορεί να ξεκινήσει τη δράση αμέσως μόλις λάβει την απόφαση. Έτσι, η απόφαση επιταχύνει τη διαδικασία. Η απόφαση επιδότησης εφαρμόζεται σε δικαιούχους εγκαταστημένους εντός της ΕΕ και καλύπτει όλα τα μέτρα, εκτός των επιδοτήσεων λειτουργίας.
- Η *συμφωνία επιδότησης* πρέπει να υπογραφεί από τον δικαιούχο και να επιστραφεί αμέσως στον Εκτελεστικό Οργανισμό. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός την υπογράφει τελευταίος. Η *συμφωνία επιδότησης* εφαρμόζεται σε επιδοτήσεις λειτουργίας και σε όλα τα άλλα μέτρα, εάν οι δικαιούχοι είναι εγκαταστημένοι εκτός της ΕΕ.

⁷ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε τελευταία.
http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm.

Υποδείγματα της απόφασης επιδότησης και της συμφωνίας επιδότησης είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Οι γενικοί όροι που εφαρμόζονται στις αποφάσεις είναι διαθέσιμοι στο Μητρώο εγγράφων (Documents register) στον δικτυακό τόπο του Οργανισμού στη διεύθυνση <http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>.

Όσον αφορά τις αποφάσεις επιδότησης, οι δικαιούχοι αντιλαμβάνονται ότι:

Η υποβολή αίτησης επιδότησης σημαίνει αποδοχή των παρόντων γενικών όρων. Οι παρόντες γενικοί όροι δεσμεύουν τον δικαιούχο στον οποίο χορηγείται η επιδότηση και αποτελούν παράρτημα της απόφασης επιδότησης.

III.1.4 Υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση επιδότησης και τη συμφωνία επιδότησης

Με την υποβολή αίτησης επιδότησης, η αιτούσα οργάνωση δεσμεύεται όσον αφορά όλους τους όρους που περιγράφονται στον οδηγό προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των Γενικών όρων, οι οποίοι προσαρτώνται ως παράρτημα στη *συμφωνία επιδότησης / απόφαση επιδότησης*.

Κάθε αίτημα τροποποίησης της απόφασης/συμφωνίας επιδότησης πρέπει να υποβάλλεται στον Εκτελεστικό Οργανισμό εγγράφως για προηγούμενη έγκριση τουλάχιστον δύο μήνες πριν από τη λήξη του σχεδίου (επιδοτήσεις σχεδίων) / τη λήξη του οικονομικού έτους του δικαιούχου για το οποίο χορηγήθηκε η επιδότηση (επιδοτήσεις λειτουργίας). Δεν επιτρέπεται καμία αλλαγή η οποία συνεπάγεται μεταβολή της βασικής ιδέας των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων. Οποιαδήποτε αλλαγή στις προγραμματισμένες δραστηριότητες χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Εκτελεστικού Οργανισμού μπορεί να συνεπάγεται ακύρωση της επιδότησης.

III.1.5 Υπεργολαβία και ανάθεση σύμβασης

Η οντότητα που λαμβάνει την επιδότηση μπορεί να προσφύγει σε υπεργολαβία για συγκεκριμένες τεχνικές υπηρεσίες οι οποίες απαιτούν εξειδικευμένες δεξιότητες (σχετικές με νομικά, λογιστικά και φορολογικά θέματα, θέματα ανθρώπινων πόρων κ.λπ.). Επομένως, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον επιδοτούμενο φορέα για τον συγκεκριμένο τύπο υπηρεσιών μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες, υπό τον όρο ότι πληρούν όλα τα λοιπά κριτήρια του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και της ενότητας «Επιλέξιμες δαπάνες» του παρόντος οδηγού ([βλ. σ. 32](#) και [σ. 61](#)) και, ειδικότερα, υπό τον όρο ότι είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της δράσης.

Εάν η υλοποίηση του προγράμματος εργασίας/σχεδίου απαιτεί υπεργολαβία ή την ανάθεση σύμβασης, οι δικαιούχοι πρέπει να αναθέτουν τη σύμβαση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρώντας τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών αναδόχων και διασφαλίζοντας την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων. Εάν η αξία της υπεργολαβίας υπερβαίνει τα 60.000 ευρώ, ο Εκτελεστικός Οργανισμός μπορεί να επιβάλει ειδικούς κανόνες στους συγκεκριμένους δικαιούχους, επιπλέον εκείνων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Το συνολικό ποσό των συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του ύψους της επιδότησης που χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

III.1.6 Εγγύηση

Κατόπιν ανάλυσης της *χρηματοοικονομικής ικανότητας* (βλ. σ. 21), ο EACEA μπορεί να απαιτήσει από μια οργάνωση στην οποία χορηγήθηκε επιδότηση να παράσχει πρώτα οικονομική εγγύηση, προκειμένου να περιορισθούν οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που συνδέονται με την καταβολή της προχρηματοδότησης (βλ. σ. 34 και σ. 63). Σκοπός της εγγύησης είναι η παροχή ανέκκλητης πρόσθετης ασφάλειας ή εγγύησης πρώτης ζήτησης από τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την εξασφάλιση των υποχρεώσεων του δικαιούχου της επιδότησης.

Η εν λόγω οικονομική εγγύηση παρέχεται, σε ευρώ, από εγκεκριμένη τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εγκαταστημένο σε ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ο δικαιούχος είναι εγκαταστημένος σε τρίτη χώρα, ο Εκτελεστικός Οργανισμός μπορεί να συμφωνήσει στην παροχή της εγγύησης από τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην εν λόγω τρίτη χώρα, εφόσον θεωρεί ότι η τράπεζα ή το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα παρέχουν ισοδύναμη ασφάλεια και διαθέτουν ισοδύναμα χαρακτηριστικά με εκείνα τράπεζας ή χρηματοπιστωτικού ιδρύματος εγκαταστημένου σε κράτος μέλος.

Η εν λόγω εγγύηση μπορεί να αντικατασταθεί από εγγύηση αλληλέγγυας και εις ολόκληρον ευθύνης τρίτου ή από ανέκκλητη και ανεπιφύλακτη κοινή εγγύηση των δικαιούχων μιας δράσης, οι οποίοι είναι συμβαλλόμενα μέρη στην ίδια συμφωνία/απόφαση επιδότησης, κατόπιν συμφωνίας του αρμόδιου διατάκτη.

Η εγγύηση αποδεσμεύεται καθώς η προχρηματοδότηση συμψηφίζεται σταδιακά με τις ενδιάμεσες πληρωμές ή τις πληρωμές υπολοίπων στον δικαιούχο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία/απόφαση επιδότησης.

Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για τους δημόσιους φορείς.

III.1.7 Λογιστικοί έλεγχοι

Οι επιλεγμένες αιτήσεις σχεδίων ενδέχεται να υποβληθούν σε λογιστικούς ελέγχους. Το αρμόδιο πρόσωπο στην οργάνωση θα αναλάβει, μέσω της υπογραφής του, να παράσχει αποδείξεις για την ορθή χρήση της επιδότησης. Ο EACEA, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο της ΕΕ, ή φορέας που θα λάβει εντολή από αυτούς, μπορούν να ελέγξουν τη χρήση της επιδότησης οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της απόφασης/συμφωνίας και για διάστημα πέντε ετών μετά την πραγματοποίηση της τελευταίας πληρωμής από τον Οργανισμό.

III.1.8 Κυριότητα/χρήση των αποτελεσμάτων

Ο δικαιούχος παρέχει στον EACEA και στην Επιτροπή το δικαίωμα να χρησιμοποιούν ελεύθερα τα αποτελέσματα της δράσης κατά την κρίση τους, υπό τον όρο ότι δεν παραβιάζουν με τον τρόπο αυτό οποιαδήποτε υποχρέωση εμπιστευτικότητας ή υφιστάμενα δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας.

III.1.9 Προβολή και δημοσιότητα

Όλες οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» πρέπει να συμβάλλουν στην προώθηση του προγράμματος. Βελτίωση της

προβολής του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» σημαίνει, για παράδειγμα, ότι οι δραστηριότητες και τα προϊόντα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να αναφέρουν σαφώς ότι έλαβαν στήριξη από την Επιτροπή.

Η στήριξη της Επιτροπής πρέπει επίσης να καθίσταται σαφής στις σχέσεις με τα μέσα ενημέρωσης. Οι εταίροι του σχεδίου πρέπει να αξιοποιούν κάθε ευκαιρία ώστε να εξασφαλίζουν κατάλληλη κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης (τοπικά, περιφερειακά, εθνικά, διεθνή) για τις δραστηριότητές τους, πριν από και κατά την υλοποίησή τους.

Οι δικαιούχοι πρέπει να αναγνωρίζουν σαφώς τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κάθε δημοσίευση ή σε σχέση με τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιείται η επιδότηση.

Επιπλέον, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να προβάλλουν το όνομα ή το λογότυπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» σε όλες τις δημοσιεύσεις, τις αφίσες, τα προγράμματα και άλλα προϊόντα που παράγονται στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου σχεδίου. Τα ονόματα και τα λογότυπα μπορούν να μεταφορτωθούν από τον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_en.htm.

III.1.10 Αξιοποίηση και διάδοση αποτελεσμάτων

Ως αξιοποίηση μπορεί να ορισθεί η διαδικασία διάδοσης και εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων των δράσεων με σκοπό τη βελτιστοποίηση της αξίας τους, την ενίσχυση του αντίκτυπού τους και την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού ευρωπαίων πολιτών που θα επωφεληθούν από αυτές. Αυτός ο στόχος της αξιοποίησης έχει τρεις συνέπειες:

- Κινητοποίηση της δυναμικής των μεμονωμένων δράσεων:

Κάθε δράση που υποστηρίζεται από το παρόν πρόγραμμα πρέπει να καταβάλλει τις αναγκαίες προσπάθειες ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοποίησή της. Οι δικαιούχοι πρέπει να εκτελούν δραστηριότητες με στόχο τη μεγαλύτερη προβολή, την ευρύτερη διάδοση και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων των σχεδίων ή της υλοποίησης του προγράμματος εργασίας στη χώρα τους και εκτός των συνόρων της. Για παράδειγμα, μπορούν να ενθαρρύνουν την κατάλληλη κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης. Μπορούν να ενημερώσουν –και ενδεχομένως να εμπλέξουν– τοπικούς, περιφερειακούς εθνικούς ή ευρωπαϊούς λειτουργούς ή/και εκλεγμένους αντιπροσώπους, καθώς και τα γραφεία αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα κράτη μέλη και το δίκτυο πληροφόρησης «Europe Direct» (βλ. http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_en.htm). Μπορούν επίσης να προγραμματίσουν την παραγωγή υλικού που θα διευκολύνει τη διάδοση και την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων, όπως φυλλάδια, DVD, δικτυακούς τόπους, δημοσιεύσεις κ.λπ. Χάρη στις δραστηριότητες αυτές, τα αποτελέσματα ενός σχεδίου/της υλοποίησης ενός προγράμματος εργασίας θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται και να έχουν θετικό αντίκτυπο στον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό πολιτών μετά το πέρας του σχεδίου/της επιδότησης λειτουργίας. Προγραμματίζοντας δραστηριότητες αξιοποίησης στο πλαίσιο των δράσεών τους, οι ανάδοχοι θα αυξήσουν την ποιότητα του έργου τους και θα συμβάλουν ενεργά στον συνολικό αντίκτυπο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες». Η πτυχή αυτή θα ληφθεί δεόντως υπόψη κατά την ποιοτική αξιολόγηση των αιτήσεων.

- Διάρθρωση του προγράμματος:

Το παρόν πρόγραμμα έχει σχεδιασθεί έτσι ώστε να διασφαλίζεται ο μεγαλύτερος δυνατός αντίκτυπος, για παράδειγμα μέσω της θέσπισης προτεραιοτήτων οι οποίες εφαρμόζονται σε ολόκληρο το πρόγραμμα ή μέσω της δικτύωσης οργανώσεων που απέκτησαν πείρα στον ίδιο θεματικό τομέα. Η δράση «Μαζί για την Ευρώπη» μπορεί να διαδραματίσει συγκεκριμένο ρόλο στον τομέα αυτό.

- Δράσεις που αναλαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αναλύσει την κατάσταση της αξιοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος και στη συνέχεια θα πραγματοποιήσει διάφορες δραστηριότητες για την ενίσχυση της συγκεκριμένης διάστασης και την υποστήριξη των αναδόχων σχεδίων στον συγκεκριμένο τομέα.

III.1.11 Προστασία δεδομένων

Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη συμφωνία επιδότησης υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με:

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και, ανάλογα με την περίπτωση, την εθνική νομοθεσία της χώρας στην οποία επελέγη η αίτηση.

Τα εν λόγω δεδομένα θα υποβληθούν σε επεξεργασία μόνο σε σχέση με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, με την επιφύλαξη της δυνατότητας διαβίβασής τους στα όργανα που είναι υπεύθυνα για επιθεώρηση και λογιστικό έλεγχο σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία (υπηρεσίες εσωτερικού λογιστικού ελέγχου, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, υπηρεσία σε θέματα δημοσιονομικών παρατυπιών ή Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης).

Οι αιτούντες επιδότηση ενημερώνονται ότι, εάν βρίσκονται σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται:

- στην απόφαση της Επιτροπής, της 16.12.2008, σχετικά με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης το οποίο θα χρησιμοποιείται από τους διατάκτες της Επιτροπής και των εκτελεστικών οργανισμών (EE L 344, 20.12.2008, σ. 125), ή
- στον κανονισμό της Επιτροπής, της 17.12.2008, σχετικά με την κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς (EE L 344, 20.12.2008, σ. 12),

τα προσωπικά στοιχεία τους (όνομα, επώνυμο, εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, διεύθυνση, νομική μορφή και όνομα και επώνυμο των προσώπων με εξουσίες εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου, εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο) ενδέχεται να καταχωρισθούν στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης μόνο ή στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και στην κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς, και να γνωστοποιηθούν στα πρόσωπα και στις οντότητες που απαριθμούνται στην απόφαση και στον κανονισμό που αναφέρονται ανωτέρω, σε σχέση με την ανάθεση ή την εκτέλεση σύμβασης ή συμφωνίας ή απόφασης επιδότησης.

III.1.12 Νομική βάση

Οι ακόλουθοι κανόνες, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μελλοντικών επικαιροποιήσεων ή τροποποιήσεών τους, εφαρμόζονται στη διαχείριση και στη χρηματοδότηση του προγράμματος:

- κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25^{ης} Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 248, 16.9.2002, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα,
- κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23^{ης} Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου περί θέσπισης του Δημοσιονομικού Κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 357, 31.12.2002, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα,
- απόφαση 1904/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες» για την περίοδο 2007-2013.

III.2 Ειδικοί οικονομικοί και συμβατικοί όροι για τις επιδοτήσεις σχεδίων

Για τους οικονομικούς και συμβατικούς όρους που εφαρμόζονται ειδικά στις επιδοτήσεις λειτουργίας, βλ. Κεφάλαιο V, [σ. 60](#).

III.2.1 Απαγόρευση αναδρομικής ισχύος

Καμία επιδότηση δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί αναδρομικά για σχέδια που έχουν ήδη ολοκληρωθεί.

Επιδότηση μπορεί να χορηγηθεί για ένα σχέδιο το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει μόνο εάν ο αιτών μπορεί να αποδείξει την αναγκαιότητα έναρξης του σχεδίου πριν από την υπογραφή της συμφωνίας/απόφασης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιδότησης.

Η έναρξη του σχεδίου πριν από την υπογραφή της συμφωνίας/απόφασης γίνεται με ευθύνη της οργάνωσης και δεν καθιστά πιθανότερη τη χορήγηση επιδότησης, σε καμία δε περίπτωση ο Οργανισμός δεν δεσμεύεται να χρηματοδοτήσει τέτοια σχέδια.

III.2.2 Απαγόρευση διπλής χρηματοδότησης

Κάθε επιμέρους σχέδιο δικαιούται να λάβει μία, και μόνο μία, επιδότηση από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ίδια δραστηριότητα. Σχέδια ή οργανώσεις που υπέβαλαν αίτηση ή προτίθενται να υποβάλουν αίτηση για άλλη επιδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ή οποιουδήποτε άλλου προγράμματος των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων πρέπει να

αναφέρουν σαφώς το γεγονός αυτό στην αίτησή τους και πρέπει να ενημερώσουν τον ΕΑΧΕΑ για την έκβαση της παράλληλης αίτησής τους. Σχέδια τα οποία λαμβάνουν τελικά άλλη επιδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα εξετάζονται για επιδότηση.

III.2.3 Απουσία κερδοσκοπικού σκοπού

Σκοπός ή συνέπεια των χορηγούμενων επιδοτήσεων δεν πρέπει να είναι η αποκόμιση κέρδους για τον δικαιούχο. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι εάν τα συνολικά έσοδα ενός σχεδίου είναι υψηλότερα από τις τελικές συνολικές δαπάνες του σχεδίου, η επιδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μειωθεί ανάλογα μετά την ανάλυση της τελικής έκθεσης. Ωστόσο, οι επιδοτήσεις που υπολογίζονται με βάση κατ' αποκοπή ποσά και κλίμακες μοναδιαίου κόστους δεν επηρεάζονται από τον συγκεκριμένο κανόνα.

III.2.4 Τήρηση προθεσμιών

Εάν ο δικαιούχος επιθυμεί να αναβάλει το σχέδιό του ώστε να ολοκληρωθεί αργότερα από την ημερομηνία που προσδιορίζεται στην απόφαση/συμφωνία επιδότησης, πρέπει να υποβάλει επίσημο αίτημα στον Εκτελεστικό Οργανισμό. Το αίτημα πρέπει να εξηγεί τους λόγους της καθυστέρησης και να προτείνει τροποποιημένο χρονοδιάγραμμα. Το αίτημα θα αναλυθεί από τον Οργανισμό και –εφόσον γίνει δεκτό– θα αποσταλεί στον δικαιούχο τροποποίηση της απόφασης/συμφωνίας.

Επιπλέον, αιτήματα που αφορούν παράταση του σχεδίου για διάστημα **άνω των τριών μηνών** ΔΕΝ θα γίνονται δεκτά.

III.2.5 Υπολογισμός της επιδότησης

Ανάλογα με το μέτρο στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση, η επιδότηση υπολογίζεται βάσει:

- **κατ' αποκοπή τιμών,**
- **προϋπολογισμού.**

Για τις ιδιαιτερότητες του υπολογισμού των επιδοτήσεων που σχετίζονται με τα διάφορα μέτρα, βλ. ΔΕΥΤΕΡΟ Μέρος του οδηγού προγράμματος «Ειδικά χαρακτηριστικά των δράσεων του προγράμματος».

III.2.5.1 Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Το σύστημα υπολογισμού της επιδότησης που βασίζεται σε κατ' αποκοπή τιμές και εφάπαξ ποσά θεσπίστηκε για την απλοποίηση της διαχείρισης των επιδοτήσεων τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τον Οργανισμό. Η χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών μπορεί να λάβει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τη μορφή κλιμάκων μοναδιαίου κόστους.

III.2.5.2 Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Το ποσό της επιδότησης θα υπολογισθεί βάσει αναλυτικού προβλεπόμενου προϋπολογισμού, ο οποίος υποβάλλεται μέσω του πίνακα που παρέχεται με το έντυπο της αίτησης.

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται σε ευρώ. Οι αιτούντες που δεν είναι εγκαταστημένοι στην Ευρωζώνη πρέπει να χρησιμοποιούν τη μηνιαία λογιστική ισοτιμία που καθορίζεται από την Επιτροπή και δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της και ισχύει για τον μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η αίτηση: <http://ec.europa.eu/budget/infocentre/index.cfm?Language=en>.

Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλαδή οι συνολικές εκτιμώμενες δαπάνες πρέπει να ισούνται με τα συνολικά αναμενόμενα έσοδα (σύνολο δαπανών = σύνολο εσόδων) από κάθε πηγή (συμπεριλαμβανομένης της αίτησης επιδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση). Ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός πρέπει να εμφανίζει σαφώς όλες τις επιλέξιμες δαπάνες.

Ο αιτών πρέπει να αναφέρει τις πηγές και τα ποσά κάθε άλλης χρηματοδότησης που έλαβε ή ζήτησε κατά το ίδιο οικονομικό έτος για το ίδιο σχέδιο. Ο τραπεζικός λογαριασμός (ή/και υπολογαριασμός) του δικαιούχου πρέπει να επιτρέπει τον προσδιορισμό των ποσών που καταβλήθηκαν από τον ΕΑΧΕΑ.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες, οι δαπάνες πρέπει:

- να πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του σχεδίου, όπως προσδιορίζεται στη συμφωνία επιδότησης/απόφαση επιδότησης, με εξαίρεση τις δαπάνες που σχετίζονται με τελικές εκθέσεις και βεβαιώσεις λογιστικού ελέγχου,
- να σχετίζονται με το αντικείμενο της συμφωνίας/απόφασης και να αναφέρονται στην εκτίμηση του συνολικού προϋπολογισμού του σχεδίου,
- να είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του σχεδίου το οποίο αποτελεί αντικείμενο της επιδότησης,
- να είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες και, ιδίως, να είναι καταχωρισμένες στους λογαριασμούς του δικαιούχου και να προσδιορίζονται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που ισχύουν στη χώρα στην οποία είναι εγκαταστημένος ο δικαιούχος και σύμφωνα με τις λογιστικές πρακτικές του δικαιούχου,
- να πληρούν τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και κοινωνικής νομοθεσίας,
- να είναι εύλογες και αιτιολογημένες και να πληρούν τις απαιτήσεις της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, και ιδίως την οικονομία και την αποδοτικότητα.

Οι εσωτερικές λογιστικές και ελεγκτικές διαδικασίες του δικαιούχου πρέπει να επιτρέπουν την άμεση συμφωνία των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σε σχέση με το σχέδιο με τις αντίστοιχες λογιστικές καταστάσεις και τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες για το σχέδιο είναι οι δαπάνες οι οποίες, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να αναγνωρισθούν ως συγκεκριμένες δαπάνες άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του σχεδίου και άμεσα καταλογιστέες σε αυτό. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες άμεσες δαπάνες:

- έξοδα προσωπικού, τα οποία περιλαμβάνουν πραγματικούς μισθούς καθώς και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλα νόμιμα έξοδα που περιλαμβάνονται στην αμοιβή, υπό την όρο ότι τα εν λόγω έξοδα δεν υπερβαίνουν τις μέσες τιμές που αντιστοιχούν στη συνήθη πολιτική αμοιβών του δικαιούχου. Οι μισθοί υπαλλήλων του δημόσιου τομέα είναι επιλέξιμοι μόνο εάν καταβάλλονται ή αποζημιώνονται από τον δικαιούχο και οι σχετικοί υπάλληλοι εργάζονται άμεσα και αποκλειστικά στο σχέδιο. Εάν απασχολούνται μόνο

μερικώς στο σχέδιο, επιλέξιμο είναι μόνο το σχετικό ποσοστό. Το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι εργάζονται στο σχέδιο πρέπει να αποδεικνύεται μέσω συμφωνιών απόσπασης, περιγραφών θέσης εργασίας, δελτίων εργασίας και με άλλα μέσα. Τα έξοδα προσωπικού **δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 50% των συνολικών επιλέξιμων άμεσων δαπανών** που περιγράφονται στην εκτίμηση προϋπολογισμού που υποβάλλει ο αιτών,

- έξοδα ταξιδιού, στέγασης και διαμονής, υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές περί εξόδων ταξιδιού του δικαιούχου. Εάν τα εν λόγω έξοδα θεωρηθούν υπερβολικά, θα αναθεωρηθούν προς τα κάτω και τα ανώτατα επίπεδά τους θα καθορισθούν σύμφωνα με τις κλίμακες που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ημερήσια αποζημίωση, βλ. τον δικτυακό τόπο του EACEA στη διεύθυνση http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2011/index_en.php),
- έξοδα που προκύπτουν άμεσα από απαιτήσεις που επιβάλλονται από την απόφαση/συμφωνία επιδότησης (δηλαδή επικοινωνία και διάδοση πληροφοριών, παραγωγή, μετάφραση, οργάνωση κατάρτισης, ενημέρωση και εκδηλώσεις διάδοσης, έξοδα λογιστικού ελέγχου κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων των εξόδων τυχόν χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (ιδίως τα έξοδα οικονομικών εγγυήσεων),
- έξοδα αγοράς εξοπλισμού (καινούριου ή μεταχειρισμένου), υπό τον όρο ότι αποσβέννυνται σύμφωνα με τους φορολογικούς και λογιστικούς κανόνες που ισχύουν για τον δικαιούχο και είναι γενικά αποδεκτοί για είδη του ίδιου τύπου. Μόνο το μέρος της απόσβεσης του εξοπλισμού που αντιστοιχεί στη διάρκεια του σχεδίου και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης για τους σκοπούς της δράσης μπορεί να ληφθεί υπόψη από τον Οργανισμό, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες η φύση ή/και οι συνθήκες της χρήσης του δικαιολογούν διαφορετική μεταχείριση από τον Οργανισμό,
- έξοδα αναλωσίμων και προμηθειών,
- έξοδα που προκύπτουν από άλλες συμβάσεις που έχουν ανατεθεί από έναν δικαιούχο με σκοπό την εκτέλεση του σχεδίου, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στην παράγραφο που αφορά την υπεργολαβία και την ανάθεση σύμβασης ([βλ. σ. 26](#)).

Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες)

Κατ' αποκοπή ποσό, το οποίο δεν υπερβαίνει το 7% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών και αντιπροσωπεύει τις γενικές διοικητικές δαπάνες του δικαιούχου οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν καταλογιστέες στο σχέδιο.

Οι έμμεσες δαπάνες δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνουν έξοδα τα οποία έχουν καταχωρισθεί σε άλλη γραμμή του προϋπολογισμού.

Οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες εάν ο δικαιούχος λαμβάνει ήδη επιδότηση λειτουργίας, η οποία χορηγείται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες:

- απόδοση κεφαλαίου,

- δάνεια και έξοδα εξυπηρέτησης δανείων,
- προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις,
- χρεωστικοί τόκοι,
- επισφαλή δάνεια,
- ζημίες συναλλάγματος,
- ΦΠΑ, εκτός εάν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν είναι ανακτήσιμος,
- δαπάνες δηλωθείσες από τον δικαιούχο οι οποίες καλύπτονται από άλλη δράση που επιδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- υπερβολικές ή μη συνετές δαπάνες,
- έξοδα ταξιδιού προς ή από χώρες διαφορετικές από εκείνες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, εκτός εάν χορηγηθεί ρητή προηγούμενη έγκριση από τον ΕΑΧΕΑ (ο κανόνας αυτός μπορεί να μην εφαρμοσθεί στη Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη),
- εισφορές σε είδος.

III.2.6 Διαδικασίες πληρωμής

III.2.6.1 Προχρηματοδότηση

Όταν ένα σχέδιο εγκριθεί, ο ΕΑΧΕΑ αποστέλλει στον δικαιούχο απόφαση επιδότησης ή συμφωνία επιδότησης, καταρτισμένη σε ευρώ, στην οποία καθορίζονται αναλυτικά οι όροι και το επίπεδο της χρηματοδότησης ([βλ. σ. 25](#)).

Βάσει της αξιολόγησης της *χρηματοοικονομικής ικανότητας* του δικαιούχου ([βλ. σ. 21](#)), θα εμβασθεί στον δικαιούχο μια πληρωμή **προχρηματοδότησης**. Σκοπός της προχρηματοδότησης είναι η παροχή ρευστότητας στον δικαιούχο. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός μπορεί να απαιτήσει από τον δικαιούχο στον οποίο χορηγήθηκε επιδότηση να παράσχει εγγύηση εκ των προτέρων, προκειμένου να περιορισθούν οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με την πληρωμή προχρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή, η πληρωμή προχρηματοδότησης τελεί υπό την αίρεση της λήψης της εγγύησης.

Σε περίπτωση απόφασης επιδότησης, ο δικαιούχος πρέπει να επιβεβαιώσει την πρόθεσή του να υλοποιήσει το σχέδιο, με έγγραφη ειδοποίηση, προκειμένου να λάβει πληρωμή προχρηματοδότησης. Εάν ο ΕΑΧΕΑ δεν λάβει έγγραφη επιβεβαίωση, θα πραγματοποιηθεί ενιαία πληρωμή βάσει της τελικής έκθεσης.

Σε περίπτωση συμφωνίας επιδότησης, ο δικαιούχος πρέπει να υπογράψει και να επιστρέψει τη συμφωνία στον ΕΑΧΕΑ. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός υπογράφει τη συμφωνία τελευταίος.

Η πληρωμή προχρηματοδότησης πραγματοποιείται εντός **45 ημερών** από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας από τον ΕΑΧΕΑ (**σε περίπτωση συμφωνίας επιδότησης**) και από την παραλαβή έγγραφης ειδοποίησης από τον δικαιούχο, ο οποίος επιβεβαιώνει την πρόθεσή του να υλοποιήσει το σχέδιο (**σε περίπτωση απόφασης επιδότησης**).

Εάν η προχρηματοδότηση που καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου παράγει τόκους ή ισοδύναμα κέρδη, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία τηρείται ο λογαριασμός, και υπό τον όρο ότι το ποσό της προχρηματοδότησης υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ, οι εν λόγω τόκοι ανακτώνται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό.

III.2.6.2 Τελική πληρωμή

Τελική έκθεση

Η επιδότηση καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά την υποβολή στον EACEA, και την αποδοχή από τον EACEA, αιτήματος πληρωμής το οποίο περιλαμβάνεται στο έντυπο της τελικής έκθεσης.

Η τελική έκθεση πρέπει να υποβληθεί με επίσημα έντυπα τελικής έκθεσης εντός **δύο μηνών** από την ημερομηνία λήξης του σχεδίου και πρέπει να περιγράφει τα αποτελέσματα του σχεδίου σε σύγκριση με τους αρχικούς στόχους. Προκειμένου να λάβει την (τελική) πληρωμή, ο δικαιούχος πρέπει να αποστείλει την τελική έκθεση και τα δικαιολογητικά έγγραφα/υποχρεωτικά παραρτήματα που προσδιορίζονται για κάθε δράση/μέτρο, όπως αναλυτικά αναφέρεται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Υπολογισμός της τελικής πληρωμής

Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Εάν ο πραγματικός αριθμός επιλέξιμων συμμετεχόντων και ημερών είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην πρόταση σχεδίου, η χρηματοδότηση θα μειωθεί αναλογικά.

Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Εάν οι συνολικές πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου είναι κατώτερες από τις συνολικές εκτιμηθείσες επιλέξιμες δαπάνες, ο EACEA θα μειώσει την επιδότησή του ανάλογα. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης που καθορίζεται στην απόφαση/συμφωνία επιδότησης δεν μπορεί να αυξηθεί σε καμία περίπτωση.

Εφόσον συντρέχει περίπτωση, ο δικαιούχος θα υποχρεωθεί να επιστρέψει τυχόν υπερβάλλοντα ποσά τα οποία κατέβαλε ο Οργανισμός υπό μορφή προχρηματοδότησης. Ο Οργανισμός διατηρεί επίσης το δικαίωμα μείωσης του ποσού της επιδότησης, εάν η οργάνωση δεν υλοποίησε πλήρως το επιλεγμένο σχέδιο.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ – ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV – ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

Οι επιδοτήσεις σχεδίων αφορούν τα εξής:

Δράση 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη

IV.1 Δράση 1 Μέτρο 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελοποίησης πόλεων

IV.2 Δράση 1 Μέτρο 1.2 – Δίκτυα αδελοποιημένων πόλεων

IV.3 Δράση 1 Μέτρο 2.1 – Σχέδια των πολιτών

IV.4 Δράση 1 Μέτρο 2.2 – Μέτρα υποστήριξης

Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

IV.5 Δράση 2 Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

IV.6 Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

Δράση 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη

IV.1 Δράση 1 Μέτρο 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της

αδελοποίησης πόλεων

IV.1.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Οι συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελοποίησης πόλεων φέρνουν σε επαφή ευρύ φάσμα πολιτών από αδελοποιημένες πόλεις, αξιοποιώντας τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ των δήμων για την ενίσχυση της αμοιβαίας γνώσης και κατανόησης μεταξύ πολιτών και μεταξύ πολιτισμών.

Τα σχέδια συναντήσεων πολιτών στο πλαίσιο της αδελοποίησης πόλεων αναμένεται να:

- **επιτύχουν ενεργό συμμετοχή των πολιτών σε τοπικό επίπεδο** βάσει δομημένης συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συμμετοχής της τοπικής κοινότητας στον προγραμματισμό και την υλοποίηση του σχεδίου, προωθώντας τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά μέσω του εθελοντισμού καθώς και αναθέτοντας στους συμμετέχοντες ενεργό ρόλο κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης,
- **ενθαρρύνουν τους πολίτες να εμπλακούν περισσότερο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά.** Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, μέσω της πληροφόρησης σχετικά με τη συμμετοχή ευρωπαίων πολιτών στη δημοκρατική ζωή της ΕΕ και συζητήσεων σχετικά με την ισότητα ευκαιριών στην πολιτική ζωή,
- **ενισχύσουν τη δέσμευση των συμμετεχόντων στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.** Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών σχετικά με τις προτεραιότητες του προγράμματος, της ανταλλαγής εμπειριών σχετικά με τα συγκεκριμένα οφέλη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε τοπικό και ατομικό επίπεδο,

της γνωριμίας με την πολιτισμική πολυμορφία και της ανακάλυψης κοινής πολιτισμικής κληρονομιάς της Ευρώπης, της επίδειξης αλληλεγγύης και της ανάπτυξης αισθήματος του «συνανήκειν» στην ίδια κοινότητα στην Ευρώπη στο σύνολό της.

IV.1.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.1.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A.1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

Οι αιτούντες και οι εταίροι πρέπει να είναι πόλεις/δήμοι ή οι οικείες επιτροπές αδελφοποίησης ή άλλες μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τοπικές αρχές. **Σημ.: Η ίδια πόλη (δηλαδή η πόλη που εκπροσωπείται από τον δήμο, την επιτροπή αδελφοποίησής της ή μη κερδοσκοπική οργάνωση) μπορεί να λάβει μόνο μία επιδότηση ετησίως.**

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά δήμους από τουλάχιστον **2** συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων τουλάχιστον μία να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά τουλάχιστον **25** προσκεκλημένους συμμετέχοντες. Οι «προσκεκλημένοι συμμετέχοντες» είναι διεθνείς συμμετέχοντες οι οποίοι αποστέλλονται από τους επιλέξιμους εταίρους. Το ήμισυ τουλάχιστον των συμμετεχόντων δεν πρέπει να είναι εκλεγμένοι εκπρόσωποι τοπικής αυτοδιοίκησης ή δημοτικοί υπάλληλοι.

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση σχεδίου: **5.000 ευρώ**.

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση σχεδίου: **25.000 ευρώ**.

B.3 Τύπος

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος (βλ. [σ. 18](#)) που συμμετέχουν στο σχέδιο.

B.4. Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο I.8, [σ. 13](#)).

Μέγιστη διάρκεια της συνάντησης: **21 ημέρες**.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Βλ. Κεφάλαιο II.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 20](#)).

IV.1.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, [σ. 20](#).

IV.1.2.3 Κριτήρια επιλογής – Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα – Βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

IV.1.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, [σ. 22](#).

IV.1.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει κατ' αποκοπή χρηματοδότησης. Η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη όλων των δαπανών που σχετίζονται με τις συναντήσεις, δηλαδή έξοδα προετοιμασίας, οργάνωσης, στέγασης των συμμετεχόντων και έξοδα ταξιδιού.

Το σύστημα των κατ' αποκοπή τιμών απλουστεύθηκε βάσει των αποτελεσμάτων στατιστικής ανάλυσης σχεδίων του 2008 και του 2009. Οι ημερήσιες τιμές για τις διάφορες χώρες, καθώς και ο υπολογισμός της απόστασης που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για τον υπολογισμό της επιδότησης, καταργούνται. Το νέο σύστημα κατ' αποκοπή τιμών βασίζεται αποκλειστικά στον αριθμό των προσκεκλημένων συμμετεχόντων (**ο οποίος καθορίζεται ανά «εύρος» συμμετεχόντων**) και στον αριθμό των ημερών. Οι ίδιες παράμετροι ισχύουν για όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα (για τις κατ' αποκοπή τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1, βλ. [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III, σ. 72](#)).

IV.1.4 Χρήση συμφωνίας επιδότησης ή απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.1.5 Διαδικασίες πληρωμής

IV.1.5.1 Δεν εφαρμόζεται **προχρηματοδότηση** στο Μέτρο 1.1 «Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων».

IV.1.5.2 Τελική πληρωμή

Τελική έκθεση

Η επιδότηση θα καταβληθεί στον δικαιούχο μετά την υποβολή στον ΕΑΚΕΑ, και την αποδοχή από τον ΕΑΚΕΑ, αιτήματος πληρωμής το οποίο περιλαμβάνεται στο έντυπο της τελικής έκθεσης. Η τελική έκθεση πρέπει να υποβληθεί με επίσημα έντυπα τελικής έκθεσης εντός **δύο μηνών** από την ημερομηνία λήξης του σχεδίου και πρέπει να περιγράφει τα αποτελέσματα του σχεδίου σε σύγκριση με τους αρχικούς στόχους. Προκειμένου να λάβει την (τελική) πληρωμή, ο δικαιούχος πρέπει να αποστείλει την τελική έκθεση και τα δικαιολογητικά έγγραφα όπως αναφέρεται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Υπολογισμός της τελικής πληρωμής

Στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1 «Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων», εάν ο πραγματικός αριθμός επιλέξιμων συμμετεχόντων και ημερών είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην πρόταση σχεδίου, η μείωση της επιδότησης θα υπολογισθεί στη βάση του καθορισμένου «εύρους» συμμετεχόντων ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, σ. 72](#)).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Σύμφωνα με την πρόταση σχεδίου, ο αριθμός επιλέξιμων συμμετεχόντων είναι **84** για κάθε συνάντηση η οποία διαρκεί **λιγότερες από 10 ημέρες**. Έτσι, για μια συνάντηση πολιτών που αφορά περί τους **71/85 συμμετέχοντες** και διαρκεί **λιγότερες από 10 ημέρες**, η χορηγούμενη επιδότηση ανέρχεται σε **11.000 ευρώ**.

Στη συνέχεια παρατίθενται δύο περιπτώσεις οι οποίες δείχνουν πώς υπολογίζεται η τελική πληρωμή:

α) Σύμφωνα με την τελική έκθεση, ο πραγματικός αριθμός συμμετεχόντων που παρέστησαν στην εκδήλωση είναι **65** και ο πραγματικός αριθμός ημερών είναι **κατώτερος των 10**. Καθώς το «εύρος» των συμμετεχόντων μεταβλήθηκε από **71/85** σε **56/70**, η τελική πληρωμή θα μειωθεί σε **9.000 ευρώ**.

β) Σύμφωνα με την τελική έκθεση, ο πραγματικός αριθμός συμμετεχόντων που παρέστησαν στην εκδήλωση είναι **75** και ο πραγματικός αριθμός ημερών είναι **κατώτερος των 10**. Παρότι ο αριθμός συμμετεχόντων μειώθηκε από **84 σε 75**, το «εύρος» συμμετεχόντων παραμένει ίδιο, δηλ. **71/85**, επομένως η τελική πληρωμή θα παραμείνει **11.000 ευρώ**.

Σημ.: Για τη λήψη της τελικής πληρωμής, πρέπει να τηρηθεί ο ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων (25) στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1.

IV.2 Δράση 1 Μέτρο 1.2 – Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων

IV.2.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Οι τοπικές αρχές αντιμετωπίζουν τακτικά νέα προβλήματα και εμπλέκονται στην εφαρμογή διαφόρων πολιτικών, οι οποίες συνδέονται συχνά με πολιτικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η δικτύωση δήμων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος αποτελεί σημαντικό μέσο πραγματοποίησης επίκαιρων συζητήσεων και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

Η αδελφοποίηση δημιουργεί έναν ισχυρό δεσμό μεταξύ δήμων· επομένως, οι **δυνατότητες των δικτύων** που δημιουργούνται από μια σειρά δεσμών αδελφοποιημένων πόλεων πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη *θεματικής και μακροχρόνιας* συνεργασίας μεταξύ πόλεων. Η Επιτροπή στηρίζει την ανάπτυξη τέτοιων δικτύων, τα οποία είναι σημαντικά για τη διασφάλιση δομημένης, εντατικής και πολύπλευρης συνεργασίας και συμβάλλουν, επομένως, στη μεγιστοποίηση του αντικτύπου του προγράμματος.

Τα σχέδια δικτύων αδελφοποιημένων πόλεων αναμένεται να:

- ενσωματώσουν ένα **εύρος δραστηριοτήτων σχετικά με το(τα) θέμα(-τα) κοινού ενδιαφέροντος** τα οποία πρόκειται να εξετασθούν στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του προγράμματος και είναι συναφή με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση,
- παραγάγουν **εργαλεία επικοινωνίας** στο πλαίσιο των εκδηλώσεων αυτών, με στόχο την προώθηση δομημένης και βιώσιμης θεματικής δικτύωσης και διάδοσης των αποτελεσμάτων των δράσεων,
- έχουν **καθορισμένες ομάδες-στόχους** για τις οποίες τα επιλεγμένα θέματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αφορούν μέλη της κοινότητας που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα (δηλαδή, εμπειρογνώμονες, τοπικές ενώσεις, πολίτες και ομάδες πολιτών τους οποίους το θέμα αφορά άμεσα κ.λπ.),
- αποτελέσουν τη **βάση για μελλοντικές πρωτοβουλίες και δράσεις** μεταξύ των συμμετεχουσών πόλεων με αντικείμενο τα ζητήματα που εξετάζονται ή ενδεχομένως μελλοντικά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος.

IV.2.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.2.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A. 1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

- πόλεις/δήμοι ή οι επιτροπές ή τα οικεία δίκτυα αδελφοποίησης,
- άλλα επίπεδα τοπικών/περιφερειακών αρχών,
- ομοσπονδίες/ενώσεις τοπικών αρχών.

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά δήμους από τουλάχιστον **4** συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων τουλάχιστον μία να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά τουλάχιστον **30** προσκεκλημένους συμμετέχοντες. Οι «προσκεκλημένοι συμμετέχοντες» είναι διεθνείς συμμετέχοντες οι οποίοι αποστέλλονται από τους επιλέξιμους εταίρους.

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **10.000 ευρώ**.

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **150.000 ευρώ**.

B.3 Τόπος και αριθμός δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος ([σ. 18](#)) που συμμετέχουν στο σχέδιο. Πρέπει να προβλέπονται τουλάχιστον **3** εκδηλώσεις ανά σχέδιο.

B.4. Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο I.8, [σ. 13](#)).

Η μέγιστη διάρκεια του σχεδίου είναι **24 μήνες**.

Η μέγιστη διάρκεια κάθε εκδήλωσης είναι **21 ημέρες**.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

βλ. Κεφάλαιο II.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 20](#)).

IV.2.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, [σ. 20](#).

IV.2.2.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

IV.2.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, [σ. 22](#).

IV.2.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει κατ' αποκοπή χρηματοδότησης. Ο υπολογισμός της συνολικής αιτούμενης επιδότησης προκύπτει από συνδυασμό:

- A. των συνολικών αιτούμενων ποσών **για κάθε εκδήλωση**,
- B. του αιτούμενου ποσού **για εργαλεία επικοινωνίας**, εφόσον συντρέχει περίπτωση,
- Γ. του αιτούμενου ποσού **για έξοδα συντονισμού**, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

A. Υπολογισμός της επιδότησης ΚΑΘΕ εκδήλωσης

Για τους συμμετέχοντες εφαρμόζονται διαφορετικές κατ' αποκοπή τιμές, ανάλογα με το κατά πόσον ένας συμμετέχων ορίζεται ως **τοπικός** ή **διεθνής** και ανάλογα με τον **τόπο της εκδήλωσης**.

- **Τοπικός συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση.
- **Διεθνής συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει σε χώρα επιλέξιμη για το πρόγραμμα, η οποία όμως δεν είναι η χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση. **Τουλάχιστον 30%** των συμμετεχόντων **σε κάθε εκδήλωση** πρέπει να προέρχεται από επιλέξιμες χώρες διαφορετικές από τη χώρα που φιλοξενεί την εκδήλωση.
- Για τον υπολογισμό της επιδότησης λαμβάνεται υπόψη μέγιστος αριθμός **400 ημερών συμμετοχής ανά εκδήλωση** (1 πρόσωπο που παρίσταται στην εκδήλωση για μία ημέρα = μία ημέρα συμμετοχής).

Για τις κατ' αποκοπή τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Μέτρου 1.2, βλ. [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, σ. 74](#).

B. Υπολογισμός της επιδότησης για τα εργαλεία επικοινωνίας

Υπάρχουν τρεις τύποι «εργαλείων επικοινωνίας» για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση: α) δημοσιεύσεις, β) παραγωγή DVD ή CD-ROM, γ) δικτυακός τόπος. Το κατ' αποκοπή ποσό για **καθέναν** από τους προαναφερθέντες τρεις τύπους «εργαλείων επικοινωνίας» είναι **1.500 ευρώ**. Το ίδιο κατ' αποκοπή ποσό ισχύει για όλες τις χώρες. **Το μέγιστο σύνολο κατ' αποκοπή ποσών είναι 9.000 ευρώ ανά σχέδιο** (δηλαδή δύο προϊόντα του ίδιου τύπου κατά το μέγιστο).

Γ. Υπολογισμός της επιδότησης για έξοδα συντονισμού

Τα έξοδα συντονισμού υπολογίζονται βάσει κατ' αποκοπή τιμής **500 ευρώ** ετησίως και ανά εταίρο. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θέσης θα χορηγηθεί μέγιστο ποσό **15.000 ευρώ** ανά σχέδιο.

IV.2.4 Χρήση της συμφωνίας επιδότησης ή της απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.2.5 Διαδικασίες πληρωμής

Εφαρμόζεται προχρηματοδότηση **50% της συνολικής επιδότησης**. Για πληροφορίες σχετικά με την προχρηματοδότηση και τις διαδικασίες τελικής πληρωμής, βλ. Κεφάλαιο III.2.6, [σ. 34](#).

IV.3 Δράση 1 Μέτρο 2.1 – Σχέδια των πολιτών

IV.3.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Στόχος του μέτρου «Σχέδια των πολιτών» είναι η διερεύνηση καινοτόμων μεθόδων και προσεγγίσεων για την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την παρότρυνση του διαλόγου μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου θα υποστηριχθούν διάφορα σχέδια διεθνικής και διατομεακής διάστασης, στα οποία συμμετέχουν άμεσα πολίτες. Δίνεται προτεραιότητα σε σχέδια που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της συμμετοχής σε τοπικό επίπεδο.

Τα σχέδια των πολιτών αναμένεται να:

- **συλλέξουν τις απόψεις των πολιτών** σχετικά με μερικές βασικές ευρωπαϊκές προκλήσεις για το μέλλον,
- **διερευνήσουν νέες μεθόδους** ικανές να **προωθήσουν την ενεργό αλληλεπίδραση** και συζήτηση μεταξύ πολιτών σε θέματα σχετιζόμενα με τις πολιτικές της ΕΕ που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή,
- **δημιουργήσουν μηχανισμούς**, οι οποίοι θα επιτρέπουν στους ευρωπαίους πολίτες να **αναπτύξουν ικανότητες συμμετοχής στα κοινά**, αλλά και να διατυπώσουν τις απόψεις και τη γνώμη τους σχετικά με τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης υπό τη μορφή συστάσεων για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- **ενθαρρύνουν τον διάλογο μεταξύ ευρωπαίων πολιτών και θεσμικών οργάνων** της ΕΕ, ενδυναμώνοντας τη θέση των πολιτών όσον αφορά τις πολιτικές της ΕΕ και τον αντίκτυπό τους και διασφαλίζοντας κατάλληλη παρακολούθηση των απόψεων των πολιτών από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, τουλάχιστον το 30% των συμμετεχόντων στο σχέδιο πρέπει να προέρχεται από χώρες διαφορετικές από εκείνη που φιλοξενεί την εκδήλωση του σχεδίου.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μέσω της σύστασης επιτροπών πολιτών οι οποίες είναι ικανές να διατυπώσουν συστάσεις και μπορούν να ενσωματωθούν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας και της υλοποίησης του σχεδίου πρέπει να ενθαρρύνεται μια γνήσια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή. Οι συστάσεις των πολιτών που απορρέουν από τις διαδικασίες αυτές αποτελούν πολύτιμη συνεισφορά για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επειδή είναι διαφορετικές και προστίθενται στα είδη των συνεισφορών που λαμβάνει η Επιτροπή μέσω των συμβατικών διαύλων διαβούλευσης.

Η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ COMM) είναι πρόθυμη να συμμετάσχει ως δεκτικός συνομιλητής και ως πραγματικός εταίρος των οργανώσεων που εμπλέκονται στη σύσταση επιτροπών πολιτών. Ως εκ τούτου, η ΓΔ COMM αναλαμβάνει να παράσχει πληροφορίες και εμπειρογνωμοσύνη στα θέματα που θα επιλεγούν από τα επιλεγμένα σχέδια, να διευκολύνει την πρόσβαση σε άλλους ευρωπαίους εμπειρογνώμονες και να εξασφαλίσει την κατάλληλη παρακολούθηση των συστάσεων των πολιτών που θα προκύψουν από το σχέδιο.

IV.3.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.3.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A.1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών – ΟΚΠ (όπως περιγράφονται στο [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I, σ. 65](#)) ή τοπικές αρχές.

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά οργανώσεις/θεσμικά όργανα από τουλάχιστον **5** συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων τουλάχιστον μία να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά τουλάχιστον **200** συμμετέχοντες.

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **100.000 ευρώ**.

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **250.000 ευρώ**.

B.3 Τύπος των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος ([βλ. σ. 18](#)).

B.4. Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο I.8, [σ. 13](#)).

Η μέγιστη διάρκεια του σχεδίου είναι **12 μήνες**.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Βλ. Κεφάλαιο II.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 20](#)).

IV.3.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, [σ. 20](#).

IV.3.2.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

IV.3.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, [σ. 22](#).

IV.3.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει προϋπολογισμού. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού, βλ. Κεφάλαιο III.2.5.2, [σ. 31](#).

Η επιδότηση δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το **60% των επιλέξιμων δαπανών** της σχετικής δράσης. Επομένως, τουλάχιστον 40% των συνολικών εκτιμώμενων επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προέρχεται από πηγές εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό που θα χορηγηθεί δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση.

IV.3.4 Χρήση της συμφωνίας επιδότησης ή της απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.3.5 Διαδικασίες πληρωμής

Εφαρμόζεται προχρηματοδότηση **50% της συνολικής επιδότησης**. Για πληροφορίες σχετικά με την προχρηματοδότηση και τις διαδικασίες τελικής πληρωμής, βλ. Κεφάλαιο III.2.6, [σ. 34](#).

IV.4 Δράση 1 Μέτρο 2.2 – Μέτρα υποστήριξης

IV.4.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Σκοπός του μέτρου είναι η υποστήριξη δραστηριοτήτων οι οποίες μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση μακροχρόνιων εταιρικών σχέσεων και δικτύων που θα προσεγγίσουν σημαντικό αριθμό διαφορετικών ενδιαφερομένων που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του ευρωπαϊού πολίτη στα κοινά, συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη

ανταπόκριση στους στόχους του προγράμματος και μεγιστοποιώντας τον συνολικό αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Τα μέτρα υποστήριξης αναμένεται να χρηματοδοτήσουν δραστηριότητες που υλοποιούνται από δομές όπως πλατφόρμες και δίκτυα που στοχεύουν στην ανάπτυξη και την ενίσχυση όλων των δράσεων του προγράμματος, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην εύρυθμη εφαρμογή του προγράμματος και διασφαλίζοντας ευρεία διεθνική κάλυψη προς όφελος των δυνητικών ενδιαφερομένων του προγράμματος μέσω των ακόλουθων τύπων δραστηριοτήτων:

- **μαθήματα κατάρτισης**, τα οποία επιτρέπουν στους δυνητικούς αιτούντες του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους όσον αφορά τη διαχείριση σχεδίων καλής ποιότητας,
- **μαθήματα ενημέρωσης**, τα οποία προωθούν το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες» ή το συγκεκριμένο μέτρο του και στοχεύουν στην ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των υφιστάμενων και των δυνητικών ενδιαφερομένων του προγράμματος,
- **δημιουργία πλατφορμών**, οι οποίες διευκολύνουν την αναζήτηση εταίρων και τη δικτύωση μεταξύ υφιστάμενων και δυνητικών ενδιαφερομένων του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες».

IV.4.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.4.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A. 1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

Ομοσπονδίες/ενώσεις τοπικών αρχών ή άλλων φορέων με ειδικές γνώσεις/πείρα σε θέματα συμμετοχής στα κοινά.

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά οργανώσεις από τουλάχιστον **2** συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων τουλάχιστον μία να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων – άνευ αντικειμένου

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **30.000 ευρώ.**

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **100.000 ευρώ.**

B.3 Τόπος των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος (βλ. σ. 18).

Πρέπει να προβλεφθούν τουλάχιστον **2** εκδηλώσεις ανά σχέδιο.

B.4 Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο I.8, σ. 13).

Η μέγιστη διάρκεια του σχεδίου είναι **12 μήνες.**

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Βλ. Κεφάλαιο II.1 (σ. 16) και Κεφάλαιο II.2.1 (σ. 20).

IV.4.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, σ. 20.

IV.4.2.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, σ. 21.

IV.4.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, σ. 22.

IV.4.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει προϋπολογισμού. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού, βλ. [Κεφάλαιο III.2.5.2, σ. 31](#).

Η επιδότηση δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το **80% των επιλέξιμων δαπανών** της σχετικής δράσης. Επομένως, τουλάχιστον 20% των συνολικών εκτιμώμενων επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προέρχεται από πηγές εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό που θα χορηγηθεί δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό για το οποίο υποβλήθηκε

αίτηση.

IV.4.4 Χρήση της συμφωνίας επιδότησης ή της απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.4.5 Διαδικασίες πληρωμής

Εφαρμόζεται προχρηματοδότηση **50% της συνολικής επιδότησης**. Για πληροφορίες σχετικά με την προχρηματοδότηση και τις διαδικασίες τελικής πληρωμής, βλ. Κεφάλαιο III.2.6, [σ. 34](#).

Δράση 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη

IV.5 Δράση 2 Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

IV.5.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Το παρόν μέτρο υποστηρίζει συγκεκριμένα σχέδια που προτείνονται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) εγκαταστημένες σε συμμετέχουσες χώρες, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος που συνδέονται με τις προτεραιότητες και τους στόχους του προγράμματος.

Τα σχέδια στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου πρέπει να στοχεύουν σε θέματα γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Τα σχέδια στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναμένεται να περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως συνέδρια, σεμινάρια, συζητήσεις, ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού, δημοσκοπήσεις, εφαρμογή νέων τεχνολογιών της πληροφορίας κ.λπ., καθώς και κάθε άλλη δραστηριότητα, η οποία εμφανίζει προοπτικές καινοτομίας, αφορά μεγαλύτερο φάσμα κοινού και έχει σαφέστερη στρατηγική διάδοσης.

Με σκοπό την προώθηση καλύτερα δομημένων σχεδίων, το μέγιστο ποσό της επιδότησης αυξήθηκε από 55.000 ευρώ σε 150.000 ευρώ και η μέγιστη διάρκεια των σχεδίων παρατάθηκε από 12 σε 18 μήνες. Έτσι θα εξασφαλισθεί μεγαλύτερο περιθώριο καινοτομίας, συμμετοχή μεγαλύτερου εύρους κοινού και μια ισχυρότερη στρατηγική διάδοσης.

IV.5.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.5.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A.1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών – ΟΚΠ (όπως περιγράφονται στο [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, σ. 65](#)).

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά οργανώσεις από τουλάχιστον **2** συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων μία τουλάχιστον να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων – άνευ αντικειμένου

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **10.000 ευρώ**.

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **150.000 ευρώ**.

B.3 Τόπος των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος ([βλ. σ. 18](#)).

B.4 Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο Ι.8, [σ. 13](#)).

Η μέγιστη διάρκεια του σχεδίου είναι **18 μήνες**.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο ΙΙ.2.1 ([σ. 20](#)).

IV.5.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.2.2, [σ. 20](#).

IV.5.2.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

IV.5.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, [σ. 22](#).

IV.5.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Οι αιτούντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο συστημάτων χρηματοδότησης:

- **βάσει κατ' αποκοπή τιμών, ή**
- **βάσει προϋπολογισμού.**

Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει κατ' αποκοπή τιμών. Ο υπολογισμός της συνολικής αιτούμενης επιδότησης προκύπτει με συνδυασμό:

- A. των συνολικών αιτούμενων ποσών **για κάθε εκδήλωση,**
- B. του αιτούμενου ποσού **για εργαλεία επικοινωνίας,** εφόσον συντρέχει περίπτωση.

A. Υπολογισμός της επιδότησης ΚΑΘΕ εκδήλωσης

Για τους συμμετέχοντες εφαρμόζονται διαφορετικές κατ' αποκοπή τιμές, ανάλογα με το κατά πόσον ένας συμμετέχων ορίζεται ως **τοπικός** ή **διεθνής** και ανάλογα με τον **τόπο της εκδήλωσης**.

- **Τοπικός συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση.
- **Διεθνής συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει σε χώρα επιλέξιμη για το πρόγραμμα, η οποία όμως δεν είναι η χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση. **Τουλάχιστον 30%** των συμμετεχόντων **σε κάθε εκδήλωση** πρέπει να προέρχεται από επιλέξιμες χώρες διαφορετικές από τη χώρα που φιλοξενεί την εκδήλωση.
- Για τον υπολογισμό της επιδότησης λαμβάνεται υπόψη μέγιστος αριθμός **400 ημερών συμμετοχής ανά εκδήλωση** (1 πρόσωπο που παρίσταται στην εκδήλωση για μία ημέρα = μία ημέρα συμμετοχής).

Για τις κατ' αποκοπή τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρο 3, [βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V, σ. 74](#).

B. Υπολογισμός της επιδότησης για εργαλεία επικοινωνίας

Υπάρχουν τρεις τύποι «εργαλείων επικοινωνίας» για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση: α) δημοσιεύσεις, β) παραγωγή DVD ή CD-ROM, γ) δικτυακός τόπος. Το κατ' αποκοπή ποσό για **καθέναν** από τους προαναφερθέντες τρεις τύπους «εργαλείων επικοινωνίας» είναι **1.500 ευρώ**. Το ίδιο κατ' αποκοπή ποσό ισχύει για όλες τις χώρες. Οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν επιδότηση για **μέγιστο αριθμό τριών διαφορετικών «εργαλείων επικοινωνίας»** (δηλαδή ένα μόνο προϊόν από κάθε τύπο). Επομένως, ο μέγιστος συνδυασμός είναι τρία εργαλεία επικοινωνίας = **4.500 ευρώ ανά σχέδιο**.

Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει προϋπολογισμού. Για περισσότερες

πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού, βλ. Κεφάλαιο III.2.5.2, [σ. 31](#).

Η επιδότηση δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το **70% των επιλέξιμων δαπανών** της σχετικής δράσης. Επομένως, τουλάχιστον 30% των συνολικών εκτιμώμενων επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προέρχεται από πηγές εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό που θα χορηγηθεί δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση.

IV.5.4 Χρήση της συμφωνίας επιδότησης ή της απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.5.5 Διαδικασίες πληρωμής

Εφαρμόζεται προχρηματοδότηση **50% της συνολικής επιδότησης**. Για πληροφορίες σχετικά με την προχρηματοδότηση και τις διαδικασίες τελικής πληρωμής, βλ. Κεφάλαιο III.2.6, [σ. 34](#).

Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

IV.6 Δράση 4 – Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη

IV.6.1 Ειδικά χαρακτηριστικά

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται σε θεμελιώδεις αξίες όπως η ελευθερία, η δημοκρατία και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για την πλήρη εκτίμηση της σημασίας τους, είναι σημαντικό να διατηρηθεί η μνήμη των παραβιάσεων των αρχών αυτών από τον ναζισμό και τον σταλινισμό στην Ευρώπη. Διαφυλάσσοντας τη μνήμη των θυμάτων, διατηρώντας τους τόπους και τα αρχεία που συνδέονται με εκτοπίσεις, οι Ευρωπαίοι θα διατηρήσουν τη μνήμη του παρελθόντος, συμπεριλαμβανομένων των σκοτεινών πλευρών του. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πραγματοποιηθεί αυτό τώρα, καθώς οι μάρτυρες των γεγονότων αυτών σταδιακά χάνονται.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης μπορούν να υποστηριχθούν σχέδια των ακόλουθων τύπων:

- σχέδια που συνδέονται με τη διαφύλαξη των κυριότερων τοποθεσιών και μνημείων που συνδέονται με μαζικές εκτοπίσεις, των πρώην στρατοπέδων συγκέντρωσης και άλλων τόπων μαζικού μαρτυρίου και εξόντωσης της εποχής του ναζισμού, καθώς και των αρχείων που τεκμηριώνουν αυτά τα γεγονότα, και επίσης διαφύλαξη της μνήμης των θυμάτων καθώς και της μνήμης εκείνων που, υπό εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, έσωσαν ανθρώπινες ζωές από το ολοκαύτωμα,
- σχέδια που συνδέονται με τον σεβασμό της μνήμης των θυμάτων μαζικών

εξοντώσεων και μαζικών εκτοπίσεων που συνδέονται με τον σταλινισμό.

Τα σχέδια στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναμένεται να περιλαμβάνουν παρεμφερείς δραστηριότητες με εκείνες που αναφέρονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρο 3 – Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από ΟΚΠ ([βλ. σ. 48](#)).

IV.6.2 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

IV.6.2.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A.1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

- μη κυβερνητικές οργανώσεις,
- ενώσεις επιζώντων,
- οντότητες που διαχειρίζονται τη μνήμη,
- μουσεία,
- τοπικές και περιφερειακές αρχές,
- ομοσπονδίες γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

A.2 Αριθμός εταίρων

Το σχέδιο πρέπει να αφορά οργανώσεις από μια επιλέξιμη χώρα του προγράμματος.

B. Φύση και διάσταση του σχεδίου

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων – άνευ αντικειμένου

B.2 Προϋπολογισμός

Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να πληρούν το κριτήριο που σχετίζεται με την ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση που πρόκειται να χορηγηθεί ανά σχέδιο.

Ελάχιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **10.000 ευρώ.**

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **55.000 ευρώ.**

B.3 Τύπος των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες

του προγράμματος ([βλ. σ. 18](#)).

B.4 Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια σχεδίου

Το σχέδιο πρέπει να ξεκινήσει εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας, η οποία εξαρτάται από την προθεσμία του μέτρου στο πλαίσιο του οποίου υποβάλλεται η αίτηση (βλ. Κεφάλαιο I.8, [σ. 13](#)).

Η μέγιστη διάρκεια του σχεδίου είναι **12 μήνες**.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Βλ. Κεφάλαιο II.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 20](#)).

IV.6.2.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, [σ. 20](#).

IV.6.2.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

IV.6.2.4 Κριτήρια ανάθεσης: βλ. Κεφάλαιο II.2.4, [σ. 22](#).

IV.6.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Οι αιτούντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο συστημάτων χρηματοδότησης:

- **βάσει κατ' αποκοπή τιμών, ή**
- **βάσει προϋπολογισμού.**

Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει κατ' αποκοπή τιμών. Ο υπολογισμός της συνολικής αιτούμενης επιδότησης προκύπτει με συνδυασμό:

- A. των συνολικών αιτούμενων ποσών για κάθε εκδήλωση,
- B. του αιτούμενου ποσού για εργαλεία επικοινωνίας, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

A. Υπολογισμός της επιδότησης ΚΑΘΕ εκδήλωσης

Για τους συμμετέχοντες εφαρμόζονται διαφορετικές κατ' αποκοπή τιμές, ανάλογα με το κατά πόσον ένας συμμετέχων ορίζεται ως **τοπικός** ή **διεθνής** και ανάλογα με τον **τόπο της εκδήλωσης**.

- **Τοπικός συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση.
- **Διεθνής συμμετέχων** είναι ένα πρόσωπο το οποίο διαμένει σε χώρα επιλέξιμη για το πρόγραμμα, η οποία όμως δεν είναι η χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση. **Τουλάχιστον 30%** των συμμετεχόντων **σε κάθε εκδήλωση** πρέπει να προέρχεται από επιλέξιμες χώρες διαφορετικές από τη χώρα που φιλοξενεί την εκδήλωση.

- Για τον υπολογισμό της επιδότησης λαμβάνεται υπόψη μέγιστος αριθμός **400 ημερών συμμετοχής ανά εκδήλωση** (1 πρόσωπο που παρίσταται στην εκδήλωση για μία ημέρα = μία ημέρα συμμετοχής).

Για τις κατ' αποκοπή τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 4, βλ. [ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V, σ. 75](#).

B. Υπολογισμός της επιδότησης για εργαλεία επικοινωνίας

Υπάρχουν τρεις τύποι «εργαλείων επικοινωνίας» για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση: α) δημοσιεύσεις, β) παραγωγή DVD ή CD-ROM, γ) δικτυακός τόπος. Το κατ' αποκοπή ποσό για **καθέναν** από τους προαναφερθέντες τρεις τύπους «εργαλείων επικοινωνίας» είναι **1.500 ευρώ**. Το ίδιο κατ' αποκοπή ποσό ισχύει για όλες τις χώρες. Οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν επιδότηση για **μέγιστο αριθμό τριών διαφορετικών «εργαλείων επικοινωνίας»** (δηλαδή μόνο ένα προϊόν από κάθε τύπο). Επομένως, ο μέγιστος συνδυασμός είναι τρία εργαλεία επικοινωνίας = **4.500 ευρώ ανά σχέδιο**.

Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει χρηματοδότησης βάσει προϋπολογισμού. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού, βλ. Κεφάλαιο III.2.5.2, [σ. 31](#).

Η επιδότηση δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το **60% των επιλέξιμων δαπανών** της σχετικής δράσης. Επομένως, τουλάχιστον 40% των συνολικών εκτιμώμενων επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προέρχεται από πηγές εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό που θα χορηγηθεί δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση.

IV.6.4 Χρήση της συμφωνίας επιδότησης ή της απόφασης επιδότησης: βλ. Κεφάλαιο III.1.3, [σ. 25](#).

IV.6.5 Διαδικασίες πληρωμής

Εφαρμόζεται προχρηματοδότηση **50% της συνολικής επιδότησης**. Για πληροφορίες σχετικά με την προχρηματοδότηση και τις διαδικασίες τελικής πληρωμής, βλ. Κεφάλαιο III.2.6, [σ. 34](#).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Οι επιδοτήσεις λειτουργίας περιλαμβάνουν τόσο ετήσιες συμφωνίες όσο και πολυετείς εταιρικές σχέσεις. Ο παρών οδηγός παρέχει πληροφορίες μόνο σχετικά με τις αιτήσεις που υποβάλλονται για **ετήσιες επιδοτήσεις**. Οι πολυετείς εταιρικές σχέσεις αποτελούν αντικείμενο ειδικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η οποία θα προκηρυχθεί το 2012 για επιδοτήσεις που θα ξεκινήσουν το 2013.

Δράση 2 Μέτρα 1 και 2 – Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού) και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) σε ευρωπαϊκό επίπεδο

V.1 Δράση 2 Μέτρο 1 – Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού) – Ειδικά χαρακτηριστικά

Στόχος του μέτρου είναι η στήριξη του έργου ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού), οι οποίοι μπορούν να παράσχουν νέες ιδέες και σκέψεις σχετικά με ευρωπαϊκά ζητήματα, την ενεργό συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά ή τις ευρωπαϊκές αξίες.

Οι εν λόγω οργανισμοί παρέχουν έναν σύνδεσμο μεταξύ της έρευνας και της χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συμβάλλουν στην αναζήτηση λύσεων και διευκολύνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ επιστημόνων, διανοουμένων και υπευθύνων λήψης αποφάσεων. Δεδομένου ότι στην Ευρώπη λειτουργούν πολλές ομάδες προβληματισμού, το παρόν μέτρο στοχεύει σε εκείνες που επικεντρώνονται κυρίως στους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος και επιτελούν δραστηριότητες οι οποίες υπερβαίνουν την απλή έρευνα και δεν στοχεύουν αποκλειστικά σε ομάδες ειδικών. Τέτοιες δραστηριότητες πρέπει γενικά να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή πολιτών στις συζητήσεις τους και να παρέχουν πληροφορίες στο ευρύτερο κοινό χρησιμοποιώντας ειδικά εργαλεία.

V.2 Δράση 2 Μέτρο 2 – Διαρθρωτική στήριξη ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο – Ειδικά χαρακτηριστικά

Το παρόν μέτρο θα παράσχει σε ΟΚΠ με ευρωπαϊκή διάσταση την ικανότητα και τη σταθερότητα για να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σκοπός είναι να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας δομημένης, συνεκτικής και ενεργού κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το παρόν μέτρο αναμένεται να χρηματοδοτήσει:

ΟΚΠ που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και ειδικότερα:

- **κεντρικές ευρωπαϊκές οργανώσεις:** εντολή τους είναι να εκπροσωπούν τα μέλη τους (οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών) στην Ευρώπη, μεταφέροντας τις ανησυχίες

των πολιτών και των οργανώσεων-μελών τους στις αρχές της ΕΕ και ενημερώνοντας τα μέλη τους για τις ευρωπαϊκές πολιτικές και για τις θέσεις άλλων ενδιαφερομένων, λειτουργώντας παράλληλα ως γέφυρα μεταξύ των μελών τους και των αρχών της ΕΕ,

- **ευρωπαϊκά δίκτυα:** τα εν λόγω δίκτυα αποτελούν σύνδεσμο μεταξύ οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων ενδιαφερομένων από επιλέξιμες χώρες που επιθυμούν να συνεργασθούν και να ανταλλάξουν γνώσεις και εμπειρίες,
- **οργανώσεις που εκτελούν δραστηριότητες με ευρύ αντίκτυπο στην Ευρώπη:** οι εν λόγω οργανώσεις δεν είναι ούτε πλατφόρμες ούτε δίκτυα, αλλά μπορούν να υποβάλουν αίτηση εάν εκτελούν δραστηριότητες οι οποίες εξετάζουν συγκεκριμένα τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος.

ΟΚΠ που συμμετέχουν στην προώθηση της ενεργού ευρωπαϊκής μνήμης, και ειδικότερα:

- **οργανώσεις που προωθούν ευρωπαϊκές ιδέες και σχέδια μέσω της μνήμης ευρωπαϊκών προσωπικοτήτων,** όπως οι ιδρυτές του ευρωπαϊκού σχεδίου ή άλλοι που είχαν σημαντική συμβολή σε μεταγενέστερα στάδια της ευρωπαϊκής οικοδόμησης,
- **οργανώσεις που προωθούν ευρωπαϊκές ιδέες και σχέδια που αναδεικνύουν την παραβίαση θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών** από ολοκληρωτικά καθεστώτα, όπως ο ναζισμός και ο σταλινισμός.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, στόχος των δραστηριοτήτων των οργανώσεων πρέπει να είναι να συμβάλουν σε ένα καλύτερο κοινό μέλλον συμμετοχής στα κοινά, υπενθυμίζοντας παράλληλα τη σημασία των θεμελιωδών αξιών που βρίσκονται στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού σχεδίου.

Κατά την υποβολή αίτησης επιδότησης λειτουργίας, οι αιτούντες πρέπει να παράσχουν αναλυτικό πρόγραμμα εργασίας για διάστημα 12 μηνών. Αυτό πρέπει να καλύπτει τις καταστατικές δραστηριότητες της αιτούσας οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων, σεμιναρίων, στρογγυλών τραπεζών, εκπροσώπησης, επικοινωνίας και αξιοποίησης, και τις λοιπές επαναλαμβανόμενες ευρωπαϊκές δραστηριότητές της.

Οι δραστηριότητες πρέπει να συμβάλλουν με **απτό** τρόπο στην ανάπτυξη και την υλοποίηση των συγκεκριμένων στόχων και θεματικών προτεραιοτήτων της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. **Πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον έναν συγκεκριμένο στόχο και μία θεματική προτεραιότητα.**

Για επιδοτήσεις λειτουργίας, μπορούν να λαμβάνονται ειδικές αποφάσεις ανά κατηγορία οργανώσεων, όπως ορίζονται ανωτέρω στα σημεία V.1 και V.2.

V.3 Διαδικασία επιλογής

Καθ' όλη τη διαδικασία επιλογής, οι αιτήσεις θα αξιολογούνται σε σχέση με τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

V.3.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας υποδιαιρούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες και αφορούν α) τον

αιτούντα και τους εταίρους, β) τη φύση και τη διάσταση του σχεδίου και γ) την αίτηση. Ο παρών οδηγός παρέχει έναν πίνακα επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» ([βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ, σ. 71](#)).

A. Αιτών και εταίροι

A.1 Φύση αιτούντος και εταίρων

A.1.1 Νομικό καθεστώς: βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.2 Εγκατάσταση σε συμμετέχουσα χώρα: βλ. Κεφάλαιο ΙΙ.2.1 ([σ. 18](#)).

A.1.3 Τύπος οργάνωσης

Μέτρο 1: Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού)

- ερευνητικοί οργανισμοί στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού).

Μέτρο 2: Διαρθρωτική στήριξη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο

- ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες προωθούν την ενεργό συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά: κεντρικές οργανώσεις, δίκτυα, οργανώσεις οι οποίες επιτελούν δραστηριότητες με ευρύ αντίκτυπο στην Ευρώπη (για περισσότερες πληροφορίες [βλ. σ. 55](#)),
- ΟΚΠ με αντικείμενο την ενεργό ευρωπαϊκή μνήμη (για περισσότερες πληροφορίες [βλ. σ. 56](#)).

Σημ.: ΔΕΝ είναι επιλέξιμοι δημόσιοι φορείς.

ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ για επιδότηση λειτουργίας, οι οργανώσεις που επιδιώκουν έναν στόχο γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος πρέπει:

- α. να έχουν νομική προσωπικότητα επί περισσότερο από ένα (1) έτος κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αίτησης.** Οι αιτήσεις δικτύων που δεν έχουν χωριστή λειτουργική δομή και δικό τους καθεστώς μπορούν να υποβληθούν από την οργάνωση-μέλος η οποία είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό του δικτύου,
- β. να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στον τομέα της συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά, όπως ορίζεται στο καταστατικό τους ή στη δήλωση της αποστολής τους και να αντιστοιχούν σε μια από τις κατηγορίες οργανώσεων που περιγράφονται ανωτέρω,**
- γ. να εκτελούν τις περισσότερες δραστηριότητές τους σε επιλέξιμες χώρες ([βλ. σ. 18](#)).**

Επιπλέον, η ακόλουθη γεωγραφική διάσταση πρέπει να τηρείται από τις ακόλουθες κατηγορίες οργανώσεων:

- ✓ οι ευρωπαϊκές κεντρικές οργανώσεις και τα ευρωπαϊκά δίκτυα **πρέπει να έχουν μέλη σε τουλάχιστον 8 επιλέξιμες χώρες,**
- ✓ οι οργανώσεις που επιτελούν δραστηριότητες με ευρύ αντίκτυπο στην Ευρώπη **πρέπει να δραστηριοποιούνται σε τουλάχιστον 8 επιλέξιμες χώρες.**

Το κριτήριο αυτό **δεν εφαρμόζεται** στις ομάδες προβληματισμού ούτε στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που έχουν ως αντικείμενο την ενεργό ευρωπαϊκή μνήμη.

B. Φύση και διάσταση του προγράμματος εργασίας

B.1 Αριθμός συμμετεχόντων – άνευ αντικειμένου

B.2 Προϋπολογισμός

Μέγιστη επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο: **100.000 ευρώ.**

B.3 Τόπος των δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιασδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος ([βλ. σ. 18](#)).

B.4 Περίοδος επιλεξιμότητας/διάρκεια προγράμματος εργασίας

Η περίοδος επιλεξιμότητας πρέπει να αντιστοιχεί στο οικονομικό έτος του αιτούντος, όπως προκύπτει από τους πιστοποιημένους λογαριασμούς της οργάνωσης.

Εάν το οικονομικό έτος του αιτούντος αντιστοιχεί στο ημερολογιακό έτος, η περίοδος επιλεξιμότητας ξεκινά την 1^η Ιανουαρίου και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου.

Για τους αιτούντες των οποίων το οικονομικό έτος διαφέρει από το ημερολογιακό έτος, η περίοδος επιλεξιμότητας θα είναι η 12μηνη περίοδος από την ημερομηνία έναρξης του οικείου οικονομικού έτους.

Γ. Αίτηση

Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης

Γ.2 Προθεσμία

Γ.3 Επίσημη γλώσσα

Βλ. Κεφάλαιο II.1 ([σ. 16](#)) και Κεφάλαιο II.2.1 ([σ. 20](#)).

V.3.2 Κριτήρια αποκλεισμού: βλ. Κεφάλαιο II.2.2, [σ. 20](#).

V.3.3 Κριτήρια επιλογής - Επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα: βλ. Κεφάλαιο II.2.3, [σ. 21](#).

V.3.4 Κριτήρια ανάθεσης

% της συνολικής βαθμολογίας	Ποιοτικά κριτήρια: 80%
30%	Συνάφεια με τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος <ul style="list-style-type: none"> • γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος, • μόνιμες και ετήσιες προτεραιότητες του προγράμματος.
20%	Καταλληλότητα, συνεκτικότητα και πληρότητα του προγράμματος εργασίας <ul style="list-style-type: none"> • συνολική σαφήνεια του προγράμματος εργασίας, • εσωτερική συνοχή του προγράμματος εργασίας (συνεκτικότητα μεταξύ των στόχων και των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων), • εφικτότητα, ιδίως όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος εργασίας.
10%	Αντίκτυπος του προγράμματος εργασίας <ul style="list-style-type: none"> • πιθανά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων για το κοινό-στόχο και το ευρύτερο κοινό, • βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος αντίκτυπος των προτεινόμενων δραστηριοτήτων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, • καταλληλότητα προβλεπόμενων μέσων αξιολόγησης.
10%	Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία <ul style="list-style-type: none"> • με ποιον τρόπο το πρόγραμμα εργασίας συμβάλλει στον καθορισμό και τον προσανατολισμό του ευρωπαϊκού σχεδίου (π.χ. οργάνωση συζητήσεων σχετικά με τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ, εκπόνηση μελετών ή εγγράφων θέσεων σχετικά με ευρωπαϊκές πολιτικές, εξέταση μελλοντικών θεσμικών εξελίξεων για την ΕΕ κ.λπ.), • ανάμειξη και συμμετοχή ευρέος φάσματος διαφορετικών ομάδων-στόχων (πολίτες/ειδικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών/θεσμικά όργανα/πολλαπλασιαστικοί παράγοντες) στις δραστηριότητες του προγράμματος εργασίας, η οποία διασφαλίζει την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών μεταξύ διαφορετικών τύπων ενδιαφερομένων, • συμβολή του προγράμματος εργασίας στη δημιουργία, την ανάπτυξη ή την ενίσχυση βιώσιμων ευρωπαϊκών εταιρικών σχέσεων ή στη χρήση υφιστάμενων εταιρικών σχέσεων με αποδεδειγμένη προστιθέμενη αξία (δικτύωση).
10%	Προβολή των δραστηριοτήτων και διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων σε/από ευρωπαίους πολίτες και άλλους ενδιαφερομένους <ul style="list-style-type: none"> • βαθμός στον οποίο θα προβληθούν και θα γνωστοποιηθούν οι δραστηριότητες του προβλεπόμενου προγράμματος εργασίας (αναμενόμενη κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης), • στρατηγικές και μέτρα που αναπτύχθηκαν για τη διευκόλυνση της μεταφοράς επιτυχημένων αποτελεσμάτων στους πολίτες και άλλους ενδιαφερομένους (δημόσιες αρχές θεσμικά όργανα κ.λπ.) σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
% της συνολικής βαθμολογίας	Ποσοτικά κριτήρια: 20%
10%	Γεωγραφικός αντίκτυπος <ul style="list-style-type: none"> • αριθμός επιλέξιμων χωρών που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του προγράμματος εργασίας.
10%	Ομάδα στόχος <ul style="list-style-type: none"> • αριθμός δυνητικών άμεσων δικαιούχων.

V.4 Για τους γενικούς οικονομικούς και συμβατικούς όρους, βλ. Κεφάλαιο III.1, [σ. 25](#)

V.5 Ειδικοί οικονομικοί και συμβατικοί όροι

V.5.1 Απαγόρευση διπλής χρηματοδότησης

Οι οργανώσεις δεν επιτρέπεται να λάβουν περισσότερες από μία επιδοτήσεις λειτουργίας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε μια δεδομένη οικονομική περίοδο. Ωστόσο, μπορούν να λάβουν άλλες επιδοτήσεις για συγκεκριμένα σχέδια. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να αναφέρουν λεπτομέρειες στο έντυπο της αίτησής τους σχετικά με κάθε άλλο αίτημα επιδότησης το οποίο έχουν υποβάλει ή προτίθενται να υποβάλουν στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για το ίδιο έτος λειτουργίας, αναφέροντας για κάθε επιδότηση τη γραμμή του προϋπολογισμού, το πρόγραμμα της ΕΕ και το αιτούμενο ποσό. Επιστάται η προσοχή των αιτούντων στο γεγονός ότι, για τις οργανώσεις που λαμβάνουν επιδότηση λειτουργίας, οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι πλέον επιλέξιμες στο πλαίσιο επιδοτήσεων της ΕΕ για ένα συγκεκριμένο σχέδιο.

V.5.2 Απουσία κερδοσκοπικού σκοπού

Σκοπός ή συνέπεια των χορηγούμενων επιδοτήσεων δεν πρέπει να είναι η αποκόμιση κέρδους για τον δικαιούχο. Το κέρδος ορίζεται ως πλεόνασμα στον προϋπολογισμό λειτουργίας του δικαιούχου. Δεν επιτρέπεται πλεόνασμα στον προϋπολογισμό λειτουργίας ενός φορέα που λαμβάνει επιδότηση λειτουργίας. Η ύπαρξη κέρδους μπορεί να επιφέρει την ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν προηγουμένως. Στην περίπτωση επιδοτήσεων λειτουργίας σε φορείς που επιδιώκουν έναν στόχο γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ο Οργανισμός δικαιούται να ανακτήσει το ποσοστό του ετήσιου κέρδους που αντιστοιχεί στην κοινοτική συνεισφορά στον προϋπολογισμό λειτουργίας των ενδιαφερόμενων φορέων, εάν οι εν λόγω φορείς χρηματοδοτούνται επίσης από δημόσιες αρχές, οι οποίες υποχρεούνται επίσης να ανακτήσουν το ποσοστό του ετήσιου κέρδους που αντιστοιχεί στη συνεισφορά τους.

V.5.3 Υπολογισμός της επιδότησης

Οι αιτούντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο συστημάτων χρηματοδότησης:

- **βάσει κατ' αποκοπή τιμών, ή**
- **βάσει προϋπολογισμού.**

V.5.3.1 Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Βάσει του συστήματος των **κατ' αποκοπή τιμών** η επιδότηση υπολογίζεται βάσει ενός σταθερού ποσού ανά υπάλληλο που απασχολείται με καθεστώς πλήρους ή/και μερικής απασχόλησης και περιλαμβάνεται στην κατάσταση μισθοδοσίας της οργάνωσης. Περιλαμβάνει όλα τα πρόσωπα που εργάζονται στην αιτούσα οργάνωση (διοικητικά στελέχη, γραμματείς και βοηθούς) και περιλαμβάνονται στην κατάσταση μισθοδοσίας της, εξαιρουμένων, επομένως, των υπεργολάβων, των εθελοντών εργαζομένων και των ασκούμενων.

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει του προβλεπόμενου αριθμού προσώπων που εργάζονται ετησίως στην αιτούσα οργάνωση. Ο αριθμός των προσώπων προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού αριθμού των ημερών εργασίας των υπαλλήλων διά του 220 (αριθμός εργάσιμων ημερών σε ένα έτος). Στο τέλος του οικονομικού έτους για το οποίο χορηγείται η επιδότηση, η οργάνωση υποχρεούται να παράσχει απόδειξη του αριθμού των υπαλλήλων της.

**Ένα έτος = 220 εργάσιμες ημέρες (π.χ.: 583 ημέρες = 2,65 ανθρωποέτη).
1 εργάσιμη ημέρα = τουλάχιστον 7,5 ώρες.**

Η κατ' αποκοπή τιμή διαφέρει ανάλογα με τη χώρα στην οποία είναι εγκαταστημένη η οργάνωση και αντικατοπτρίζει το κόστος διαβίωσης στην εν λόγω χώρα. Εφαρμόζεται η κατ' αποκοπή τιμή που ισχύει για τη χώρα στην οποία εργάζεται τουλάχιστον το 50% του μόνιμου προσωπικού της οργάνωσης.

Για τις κατ' αποκοπή τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της Δράσης 2 Μέτρα 1 και 2, [βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, σ. 76.](#)

V.5.3.2 Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Η επιδότηση δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το **80% των επιλέξιμων δαπανών** της σχετικής δράσης. Επομένως, τουλάχιστον 20% των συνολικών εκτιμώμενων επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προέρχεται από πηγές εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό που θα χορηγηθεί δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση.

Ο επισυναπτόμενος στο έντυπο της αίτησης προϋπολογισμός πρέπει να είναι πλήρης και ισοσκελισμένος, δηλαδή οι συνολικές εκτιμώμενες δαπάνες πρέπει να ισούνται με τα συνολικά έσοδα, συμπεριλαμβανομένης της αίτησης επιδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο προϋπολογισμός πρέπει να υποδεικνύει σαφώς όλες τις δαπάνες οι οποίες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Ο προϋπολογισμός πρέπει να καταρτίζεται σε ευρώ.

Οι αιτούντες που δεν είναι εγκαταστημένοι στην ευρωζώνη πρέπει να χρησιμοποιούν τη μηνιαία λογιστική ισοτιμία που καθορίζεται από την Επιτροπή, δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της και ισχύει για τον μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η αίτηση: <http://ec.europa.eu/budget/infoeuro/index.cfm?Language=en>.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Για να είναι επιλέξιμες για την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων, οι δαπάνες πρέπει:

- να πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας, όπως προσδιορίζεται στη συμφωνία, με εξαίρεση την περίπτωση τελικών βεβαιώσεων και εκθέσεων που σχετίζονται με τις οικονομικές καταστάσεις και τους υποκείμενους λογαριασμούς της δραστηριότητας ή του σχεδίου,
- να είναι συνεπείς προς τον στόχο της συμφωνίας και να περιλαμβάνονται στην εκτίμηση προϋπολογισμού του προγράμματος εργασίας,
- να είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας,
- να είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες και, ιδίως, να είναι καταχωρισμένες στους λογαριασμούς του δικαιούχου και να προσδιορίζονται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που ισχύουν στη χώρα στην οποία είναι εγκαταστημένος ο δικαιούχος και σύμφωνα με τις λογιστικές πρακτικές του δικαιούχου,

- να πληρούν τις απαιτήσεις δήλωσης που προβλέπονται στην ισχύουσα φορολογική και κοινωνική νομοθεσία,
- να είναι εύλογες, αιτιολογημένες και συνεπείς προς τις απαιτήσεις της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποδοτικότητα.

Οι εσωτερικές λογιστικές και ελεγκτικές διαδικασίες του δικαιούχου πρέπει να επιτρέπουν την άμεση συμφωνία των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σε σχέση με το πρόγραμμα εργασίας με τις αντίστοιχες λογιστικές καταστάσεις και τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες

Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες είναι εκείνες οι οποίες μπορούν να αναγνωρισθούν ως άμεσα συνδεδεμένες με την εκτέλεση του προγράμματος εργασίας, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που περιγράφονται ανωτέρω, και, επομένως, μπορούν να καταλογισθούν άμεσα σε αυτό. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες άμεσες δαπάνες:

- τα έξοδα προσωπικού, τα οποία περιλαμβάνουν πραγματικούς μισθούς καθώς και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλα νόμιμα έξοδα που περιλαμβάνονται στην αμοιβή, υπό την όρο ότι τα εν λόγω έξοδα δεν υπερβαίνουν τις μέσες τιμές που αντιστοιχούν στη συνήθη πολιτική αμοιβών του δικαιούχου,
- μισθώματα και έξοδα συντήρησης ακινήτων,
- έξοδα ταξιδιού, στέγασης και διαμονής υπαλλήλων, υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές του δικαιούχου όσον αφορά τα έξοδα ταξιδιού,
- τα έξοδα οργάνωσης καταστατικών συνεδριάσεων και κάθε είδους άλλων συσκέψεων εργασίας, οι οποίες είναι αναγκαίες βάσει των συνήθων λειτουργικών διαδικασιών του δικαιούχου,
- τα έξοδα αγοράς εξοπλισμού (καινούριου ή μεταχειρισμένου), υπό τον όρο ότι αποσβέννυνται σύμφωνα με τους φορολογικούς και λογιστικούς κανόνες που ισχύουν για τον δικαιούχο και είναι γενικά αποδεκτοί για είδη του ίδιου τύπου. Μόνο το μέρος της απόσβεσης του εξοπλισμού που αντιστοιχεί στην περίοδο επιλεξιμότητας για κοινοτική χρηματοδότηση που καλύπτεται από τη συμφωνία μπορεί να ληφθεί υπόψη από τον Εκτελεστικό Οργανισμό, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες η φύση ή/και οι συνθήκες της χρήσης του δικαιολογούν διαφορετική μεταχείριση από τον Οργανισμό. Οι κανόνες απόσβεσης που χρησιμοποιεί ο δικαιούχος πρέπει να αναφέρονται στην αίτηση,
- τα έξοδα αναλωσίμων και προμηθειών,
- έξοδα που προκύπτουν από άλλες συμβάσεις που έχουν ανατεθεί από τον δικαιούχο με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στην παράγραφο που αφορά την υπεργολαβία και την ανάθεση σύμβασης ([βλ. σ. 26](#)),
- έξοδα που προκύπτουν άμεσα από απαιτήσεις που επιβάλλονται από τη συμφωνία επιδότησης (ιδίως έξοδα λογιστικού ελέγχου), συμπεριλαμβανομένων των εξόδων τυχόν χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (ιδίως τα έξοδα οικονομικών εγγυήσεων).

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες:

- απόδοση κεφαλαίου,

- προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις,
- δάνεια και έξοδα εξυπηρέτησης δανείων,
- άλλοι χρεωστικοί τόκοι,
- επισφαλή δάνεια,
- ζημίες συναλλάγματος,
- ΦΠΑ, εκτός εάν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν είναι ανακτήσιμος,
- δαπάνες δηλωθείσες από τον δικαιούχο οι οποίες καλύπτονται σε σχέση με άλλη δράση ή πρόγραμμα που λαμβάνει επιδότηση της ΕΕ,
- υπερβολικές ή μη συνετές δαπάνες,
- έξοδα ταξιδιού προς ή από μη επιλέξιμες χώρες (ο κανόνας αυτός μπορεί να μην εφαρμοσθεί για οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο δράσεων ευρωπαϊκής μνήμης, εάν παρασχεθεί κατάλληλη αιτιολογία),
- εισφορές σε είδος.

V.5.4 Διαδικασίες πληρωμής

V.5.4.1 Προχρηματοδότηση

Βάσει της αξιολόγησης της *χρηματοοικονομικής ικανότητας* του δικαιούχου (βλ. σ. 21), θα εμβασθεί στον δικαιούχο μια πληρωμή προχρηματοδότησης μέγιστου ύψους 80% της επιδότησης, μετά τη λήψη τυχόν εγγυήσεων, εντός 45 ημερών από την υπογραφή της συμφωνίας από αμφότερους τους συμβαλλομένους.

Σκοπός της ρύθμισης προχρηματοδότησης είναι να παράσχει ρευστότητα στον δικαιούχο.

V.5.4.2 Τελική πληρωμή

Τελική έκθεση

Για τη λήψη της τελικής πληρωμής, οι τελικές εκθέσεις πεπραγμένων και τα υποχρεωτικά παραρτήματα πρέπει να υποβληθούν στον Εκτελεστικό Οργανισμό **εντός 3 μηνών** από τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας. Το έντυπο τελικής έκθεσης και τα υποχρεωτικά παραρτήματά της που πρέπει να συμπληρωθούν και να υποβληθούν στον Οργανισμό είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Υπολογισμός της τελικής πληρωμής

Χρηματοδότηση βάσει κατ' αποκοπή τιμών

Η επιδότηση θα μειωθεί, εάν από την τελική έκθεση του δικαιούχου προκύπτει ότι:

- ο αριθμός των υπαλλήλων που αναφέρεται στην προαναφερθείσα δήλωση είναι κατώτερος εκείνου που είχε προβλεφθεί αρχικά στον υπολογισμό της επιδότησης (ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται μόνο εάν η αλλαγή αυτή θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού της επιδότησης που υπολογίστηκε στην αρχική αίτηση),
- ο λογαριασμός αποτελέσματος εμφανίζει πλεόνασμα,
- η χορηγηθείσα επιδότηση υπερβαίνει το 80% των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος του δικαιούχου.

Χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού

Εάν οι επιλέξιμες δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο για την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας είναι κατώτερες από τις προβλεφθείσες, ο

Οργανισμός θα εφαρμόσει στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πραγματικά τον συντελεστή συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στη συμφωνία επιδότησης. Η επιδότηση θα μειωθεί επίσης εάν από την τελική έκθεση του δικαιούχου προκύπτει ότι η οργάνωση κατέγραψε πλεόνασμα.

Εάν συντρέχει περίπτωση, ο δικαιούχος θα υποχρεωθεί να επιστρέψει τυχόν πλεονάζοντα ποσά που καταβλήθηκαν από τον Οργανισμό υπό μορφή προχρηματοδότησης. Ο Οργανισμός διατηρεί επίσης το δικαίωμα να μειώσει το ποσό της επιδότησης, εάν η οργάνωση δεν υλοποίησε πλήρως το συμφωνηθέν πρόγραμμα εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ενεργός συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά: πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως «η συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών, στην κοινότητα ή/και στην πολιτική ζωή, χαρακτηριζόμενη από τον αμοιβαίο σεβασμό και την απουσία βίας, και σύμφωνα με τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη δημοκρατία» [ερευνητικό σχέδιο Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/Κέντρου Έρευνας για την Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση (CRELL) το 2006].

Κριτήρια ανάθεσης: τα κριτήρια αυτά αποτελούν τη βάση για την αξιολόγηση της ποιότητας των προτάσεων σε σχέση με τους στόχους και τις απαιτήσεις που προβλέπονται για κάθε σκέλος του προγράμματος. Περιλαμβάνουν τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά στοιχεία, σε καθένα από τα οποία αποδίδεται συγκεκριμένος συντελεστής στάθμισης.

Τραπεζικός λογαριασμός: ο τραπεζικός λογαριασμός ή ο υπολογαριασμός του *δικαιούχου*, σε ευρώ, μέσω του οποίου πραγματοποιούνται τυχόν πληρωμές που σχετίζονται με τη δράση. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός θα δημιουργήσει φάκελο με τα στοιχεία του συγκεκριμένου τραπεζικού λογαριασμού ή υπολογαριασμού βάσει του *δελτίου τραπεζικών στοιχείων* που υποβάλλει ο συντονιστής.

Δικαιούχος: η νομικά υπεύθυνη οργάνωση για την υλοποίηση της δράσης και αποδέκτης της επιδότησης.

Αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή: το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζουν τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιτροπές πολιτών: αποτελούν υπόδειγμα για την παρότρυνση ενεργού αλληλεπίδρασης μεταξύ πολιτών της ΕΕ, ενθαρρύνοντας τον διάλογο μεταξύ τους και υποστηρίζοντας τη διατύπωση απόψεων σχετικά με τη διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Βλ. http://ec.europa.eu/citizenship/pilot-projects/doc383_en.htm.

Οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ): περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, συνδικαλιστικές οργανώσεις, εκπαιδευτικά ιδρύματα και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του εθελοντισμού και του ερασιτεχνικού αθλητισμού (π.χ. ΜΚΟ, κεντρικές οργανώσεις, δίκτυα, ενώσεις και ομοσπονδίες, ομάδες προβληματισμού, πανεπιστήμια, θρησκευτικές οργανώσεις).

Σύγκρουση συμφερόντων: σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 52):

«1. Απαγορεύεται σε όλους τους δημοσιονομικούς παράγοντες και σε κάθε άλλο πρόσωπο που συμμετέχει στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, στη διαχείριση και στον λογιστικό ή άλλο έλεγχο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία είναι δυνατόν να φέρει τα συμφέροντά τους σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των Κοινοτήτων. Εάν προκύψει τέτοια περίπτωση, το εν λόγω πρόσωπο πρέπει να απόσχει από τη σχετική ενέργεια και να αναφέρει το γεγονός στην αρμόδια αρχή.

2. Σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει οσάκις η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιαδήποτε σύμπτωση συμφερόντων με τον *δικαιούχο*.»

Απόσβεση εξοπλισμού: σε περίπτωση αγοράς εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του σχεδίου ή του συγχρηματοδοτούμενου ετήσιου προγράμματος εργασίας, εφαρμόζεται απόσβεση. Μόνο η απόσβεση κατά την *περίοδο επιλεξιμότητας*, όπως ορίζεται στη *συμφωνία επιδότησης*, αποτελεί επιλέξιμη *άμεση δαπάνη*, στον βαθμό που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται ειδικά για το σχέδιο ή σε σχέση με τις δραστηριότητες του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος εργασίας. Οι εφαρμοστέοι κανόνες απόσβεσης είναι οι εθνικοί φορολογικοί και λογιστικοί κανόνες της *δικαιούχου* οργάνωσης.

Άμεσες δαπάνες: επιλέξιμες άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες εκείνες οι οποίες μπορούν να αναγνωρισθούν ως συγκεκριμένες δαπάνες άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του σχεδίου ή του προγράμματος εργασίας και μπορούν, επομένως, να καταλογισθούν άμεσα σε αυτό.

Έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης: έντυπο ηλεκτρονικής αίτησης επιδότησης το οποίο είναι διαθέσιμο για συμπλήρωση και υποβολή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1.

Σημεία «Ευρώπη για τους πολίτες» (ΣΕΠ): εθνικές δομές υπεύθυνες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διάδοσης, στους πολίτες, πρακτικών πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης του προγράμματος, την υλοποίηση, τις δραστηριότητες και τη διάδοσή του. Για τον κατάλογο των Σημείων «Ευρώπη για τους πολίτες» σε ολόκληρη την Ευρώπη και τα αντίστοιχα στοιχεία επικοινωνίας, βλ.: http://ec.europa.eu/citizenship/how-to-participate/doc714_en.htm.

Χώρες ΕΖΕΣ/ΕΟΧ: οι τρεις χώρες του προγράμματος οι οποίες είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ): Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

Επιλέξιμος προϋπολογισμός: ο προϋπολογισμός μιας πρότασης πρέπει να υποβάλλεται σε ευρώ και να περιλαμβάνει δύο μέρη: τις εκτιμώμενες δαπάνες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα εκτιμώμενα έσοδα (συμπεριλαμβανομένης της αιτούμενης επιδότησης). Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι πάντοτε ισοσκελισμένος (δαπάνες = έσοδα).

Επιλέξιμες δαπάνες: αναγκαίες, συγκεκριμένες και εύλογες δαπάνες τις οποίες πραγματοποίησαν ο δικαιούχος/οι συνδιοργανωτές κατά την υλοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης δράσης, ή η δικαιούχος οργάνωση κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της. Πρέπει να καταχωρίζονται στους λογαριασμούς σύμφωνα με τις ισχύουσες λογιστικές αρχές. Οι εσωτερικές λογικές και ελεγκτικές διαδικασίες πρέπει να επιτρέπουν την άμεση συμφωνία των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σε σχέση με τη δράση με τις αντίστοιχες λογιστικές καταστάσεις και τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Κριτήρια επιλεξιμότητας: τα κριτήρια επιλεξιμότητας προβλέπονται για κάθε μέτρο του προγράμματος και επαληθεύονται κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας επιλογής των υποβληθεισών προτάσεων. Μόνο οι προτάσεις που πληρούν τα αντίστοιχα κριτήρια επιλεξιμότητας υποβάλλονται σε διεξοδική αξιολόγηση βάσει *κριτηρίων επιλογής* και *κριτηρίων ανάθεσης*.

Περίοδος επιλεξιμότητας: το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πρέπει να πραγματοποιηθούν οι *επιλέξιμες δαπάνες*, δηλαδή οι δαπάνες οι οποίες είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της

δράσης ή του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος εργασίας και παράγουν υποχρέωση πληρωμής. Η περίοδος επιλεξιμότητας ορίζεται στη *συμφωνία επιδότησης/απόφαση επιδότησης*.

Κριτήρια αποκλεισμού: τα κριτήρια αυτά είναι γενικής φύσης και ισχύουν για όλους τους αιτούντες επιδοτήσεις που χορηγούνται από την Επιτροπή. Οι αιτούντες πρέπει να βεβαιώσουν ότι πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 1, του άρθρου 94 και του άρθρου 96 παράγραφος 2 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Εξωτερικός λογιστικός έλεγχος: κατά την υποβολή αίτησης επιδότησης, εάν η αιτούμενη επιδότηση ανέρχεται σε 100.000 ευρώ, στην περίπτωση επιδότησης λειτουργίας, η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση εξωτερικού ελέγχου εκπονηθείσα από εγκεκριμένο ελεγκτή. Πρέπει να περιλαμβάνει πιστοποιημένους ελεγμένους λογαριασμούς του τελευταίου διαθέσιμου *οικονομικού έτους* (όχι παλαιότερους των 18 μηνών). Από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσονται: *δημόσιοι οργανισμοί* σύμφωνα με τον ορισμό του παρόντος οδηγού προγράμματος, διεθνείς οργανισμοί δημοσίου δικαίου, ιδρύματα δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, *δικαιούχοι* οι οποίοι ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον (στην περίπτωση *συμφωνιών επιδότησης/αποφάσεων επιδότησης* που αφορούν περισσότερους από έναν δικαιούχους).

Κατά την υποβολή αίτησης πληρωμής: οι οικονομικές καταστάσεις του συντονιστή ή του δικαιούχου της συμφωνίας επιδότησης (ισολογισμός και λογαριασμός αποτελέσματος) του τελευταίου οικονομικού έτους πρέπει να πιστοποιηθούν από εγγεγραμμένο και ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή ή, στην περίπτωση δημόσιων φορέων, από αρμόδιο και ανεξάρτητο δημόσιο λειτουργό. Η έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου επισυνάπτεται σε κάθε αίτημα πληρωμής (συμπεριλαμβανομένων περαιτέρω πληρωμών προχρηματοδότησης) στην περίπτωση επιδοτήσεων λειτουργίας ύψους 100.000 ευρώ και άνω.

Χρηματοοικονομική ικανότητα του αιτούντος: πρόκειται για ένα από τα *κριτήρια επιλογής* που αξιολογούνται κατά τη διαδικασία επιλογής των υποβληθεισών προτάσεων. Οι αιτούντες πρέπει να διαθέτουν σταθερές και επαρκείς πηγές χρηματοδότησης για να διατηρήσουν τη δραστηριότητά τους καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία εκτελείται η δράση και για να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή της. Για τη διευκόλυνση της επαλήθευσης της χρηματοοικονομικής ικανότητας, πρέπει να υποβάλλεται το δελτίο τραπεζικών στοιχείων.

Δελτίο τραπεζικών στοιχείων: οι υπηρεσίες του Εκτελεστικού Οργανισμού δεν μπορούν να χορηγήσουν επιδότηση, ούτε μπορούν να εγκρίνουν προχρηματοδότηση της τελικής πληρωμής, προτού τα στοιχεία των *δικαιούχων* καταχωρισθούν και επικυρωθούν σε κεντρικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, οι αιτούντες πρέπει να υποβάλουν το δελτίο τραπεζικών στοιχείων, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση του *τραπεζικού λογαριασμού* που συνδέεται με τη *συμφωνία επιδότησης/απόφαση επιδότησης*. Το εν λόγω έντυπο πρέπει να υπογραφεί από τον κάτοχο του λογαριασμού και να πιστοποιηθεί από την τράπεζα (με την επίσημη σφραγίδα της τράπεζας και την υπογραφή εκπροσώπου της τράπεζας).

Κατ' αποκοπή τιμές: στο συγκεκριμένο σύστημα, η επιδότηση υπολογίζεται βάσει σταθερού ποσού. Το σύστημα για τον υπολογισμό της επιδότησης το οποίο βασίζεται σε κατ' αποκοπή τιμές και εφάπαξ ποσά θεσπίστηκε για την απλούστευση της διαχείρισης της επιδότησης τόσο για τους δικαιούχους όσο και για τον Οργανισμό.

Συμφωνία επιδότησης: η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση προτάσεων που πληρούν τα σχετικά κριτήρια μπορεί να λάβει τη μορφή *συμφωνίας επιδότησης* μεταξύ του Εκτελεστικού Οργανισμού και του *δικαιούχου*. Η *συμφωνία επιδότησης* περιγράφει τους

όρους και τις προϋποθέσεις που διέπουν τη χορηγούμενη επιδότηση και ισχύει από την υπογραφή της από τον τελευταίο εκ των δύο συμβαλλομένων, δηλαδή τον Εκτελεστικό Οργανισμό. Μπορεί να τροποποιηθεί κατά την *περίοδο επιλεξιμότητας* της δράσης.

Δελτίο υπολογισμού επιδότησης: πρόκειται για το επίσημο έντυπο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της επιδότησης, το οποίο πρέπει να επισυναφθεί στο ηλεκτρονικό έντυπο αίτησης πριν από την υποβολή της. Θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα του εντύπου της αίτησης.

Απόφαση επιδότησης: η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση προτάσεων που πληρούν τα σχετικά κριτήρια μπορεί να λάβει τη μορφή απόφασης επιδότησης, η οποία υπογράφεται μονομερώς από τον Εκτελεστικό Οργανισμό. Η απόφαση επιδότησης περιγράφει τους όρους και τις προϋποθέσεις που διέπουν τη χορηγούμενη επιδότηση. Μπορεί να τροποποιηθεί κατά την *περίοδο επιλεξιμότητας*.

Έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες/δαπάνες λειτουργίας): πρόκειται για *επιλέξιμες δαπάνες* οι οποίες δεν είναι αναγνωρίσιμες ως συγκεκριμένες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της δράσης (δηλαδή δεν μπορούν να καταλογισθούν σε αυτήν άμεσα), αλλά μπορούν να αναγνωρισθούν και να αιτιολογηθούν ως πραγματοποιηθείσες σε σχέση με τη δράση. Μπορεί να περιλαμβάνουν έξοδα όπως μισθώματα, έξοδα θέρμανσης, ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, έξοδα επικοινωνίας και ταχυδρομικά έξοδα.

Νομική οντότητα: για να είναι επιλέξιμοι, οι αιτούντες πρέπει να είναι νομικές οντότητες, δηλαδή ιδιωτικές ή δημόσιες οργανώσεις με νομική προσωπικότητα. Προκειμένου να μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσον οι αιτούντες είναι νομικές οντότητες, πρέπει να υποβάλλεται το *έντυπο νομικής οντότητας*, μαζί με τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα (δηλαδή καταστατικό ή ιδρυτική πράξη).

Επιχειρησιακή ικανότητα: πρόκειται για ένα από τα *κριτήρια επιλογής* τα οποία αξιολογούνται κατά τη διαδικασία επιλογής των υποβληθεισών προτάσεων. Οι αιτούντες πρέπει να διαθέτουν τις επαγγελματικές δεξιότητες και τα προσόντα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης δράσης ή του προγράμματος εργασίας.

Συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες: το πρόγραμμα είναι ανοικτό στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία. Οι ακόλουθες χώρες εντάχθηκαν στο πρόγραμμα και, επομένως, είναι επιλέξιμες να συμμετάσχουν πλήρως σε όλες τις δράσεις του προγράμματος: Κροατία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Αλβανία.

Δυνητικά συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες: το πρόγραμμα είναι δυνητικά ανοικτό σε άλλες χώρες, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες νομικές και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (δηλαδή υπογραφή μνημονίου συνεννόησης το οποίο καθορίζει τις λεπτομέρειες της αντίστοιχης συμμετοχής τους στο πρόγραμμα). Περισσότερες πληροφορίες για τις εξελίξεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή των χωρών αυτών είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm. Οι δυνητικά συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες είναι οι ακόλουθες:

- οι χώρες EZEΣ οι οποίες είναι μέλη του ΕΟΧ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία),

- η υποψήφια για ένταξη χώρα⁸ (Τουρκία),
- οι χώρες των δυτικών Βαλκανίων (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Σερβία και Κοσσυφοπέδιο βάσει της απόφασης 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών).

Επιτροπή προγράμματος: βάσει της απόφασης για τη θέσπιση του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», η Επιτροπή και ο Εκτελεστικός Οργανισμός επικουρούνται από μια επιτροπή απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των *συμμετεχουσών στο πρόγραμμα χωρών*. Η εν λόγω επιτροπή ενημερώνεται και καλείται να γνωμοδοτήσει, μεταξύ άλλων, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας του προγράμματος, τα κριτήρια ανάθεσης, τις διαδικασίες επιλογής και τη γενική ισορροπία μεταξύ των διαφόρων δράσεων του προγράμματος.

Απόφαση ότι μια οργάνωση ενεργεί εξ ονόματος μιας ή περισσότερων τοπικών αρχών (ισχύει μόνο για μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και επιτροπές αδελφοποίησης που υποβάλλουν αίτηση στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1 – Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων και του Μέτρου 1.2 – Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων). Πρόκειται για επίσημη επιστολή, στην οποία αναφέρεται σαφώς ότι ο αιτών ενεργεί εξ ονόματος της τοπικής αρχής, υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εν λόγω τοπικής αρχής.

Δημόσιος οργανισμός: κάθε φορέας μέρος των δαπανών του οποίου χρηματοδοτείται αυτομάτως από το δημόσιο ταμείο, από τον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης ή της περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης. Με άλλα λόγια, οι δαπάνες αυτές καλύπτονται από κεφάλαια του δημόσιου τομέα, τα οποία αντλούνται μέσω φόρων, προστίμων ή πληρωμής προμηθειών που ρυθμίζονται από τον νόμο χωρίς αναγκαιότητα προσφυγής σε διαδικασία υποβολής αίτησης, η οποία θα μπορούσε να συνιστά εμπόδιο στην απόκτηση των εν λόγω κεφαλαίων. Οι οργανώσεις των οποίων η ύπαρξη εξαρτάται από τη δημόσια χρηματοδότηση και οι οποίες λαμβάνουν επιδοτήσεις σε ετήσια βάση, αλλά ενδέχεται θεωρητικά να μην λάβουν καμία χρηματοδότηση σε ένα δεδομένο έτος, δεν θεωρούνται από τον Οργανισμό δημόσιοι οργανισμοί αλλά ιδιωτικές οργανώσεις.

Δικαίωμα ελέγχου: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δικαίωμα ελέγχου όσον αφορά την υλοποίηση μέτρων που υπάγονται στη διαδικασία συναπόφασης (δηλαδή αποφάσεις που λαμβάνονται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής). Για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, το Κοινοβούλιο έχει στη διάθεσή του έναν μήνα για να εξετάσει ένα σχέδιο μέτρου προτού η Επιτροπή λάβει την επίσημη απόφαση. Η προθεσμία ξεκινά μόλις το προτεινόμενο μέτρο εφαρμογής (δηλαδή ο κατάλογος προτάσεων που επιλέχθηκαν για συγχρηματοδότηση) διαβιβασθεί στο Κοινοβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με την *επιτροπή προγράμματος*.

Κριτήρια επιλογής: τα κριτήρια αυτά αποτελούν τη βάση για την αξιολόγηση της *επιχειρησιακής ικανότητας* και της *χρηματοοικονομικής ικανότητας* των αιτουσών οργανώσεων όσον αφορά την ολοκλήρωση του προτεινόμενου σχεδίου ή προγράμματος εργασίας (βλ. επίσης *επιχειρησιακή ικανότητα* και *χρηματοοικονομική ικανότητα*).

Υπεργολαβία (συμβάσεις εκτέλεσης/ανάθεση συμβάσεων): κάθε υπηρεσία ή/και αγαθό που παρέχεται στο προτεινόμενο σχέδιο ή πρόγραμμα εργασίας από μέρος διαφορετικό από

⁸ Οι χώρες που υποβάλλουν αίτηση ένταξης στην ΕΕ αποκτούν καθεστώς υποψήφιας χώρας από την ημερομηνία κατά την οποία η αίτησή τους γίνεται επίσημα δεκτή από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

την αιτούσα οργάνωση και πληρώνεται ή αποζημιώνεται πλήρως από την αιτούσα οργάνωση, ανεξάρτητα από τη μορφή της νομικής συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ της αιτούσας οργάνωσης και του τρίτου. Οι υπεργολάβοι πρέπει να απαριθμούνται στο έντυπο της αίτησης, οι δε άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες που εκτελούν τα εν λόγω μέρη πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς στον προϋπολογισμό. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει το ήμισυ της χορηγούμενης επιδότησης.

Ομάδες προβληματισμού: οργανισμοί έρευνας σε θέματα δημόσιων πολιτικών. Οι οργανισμοί αυτοί αποτελούν τον σύνδεσμο μεταξύ της έρευνας και της χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συμβάλλουν στην αναζήτηση λύσεων και διευκολύνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ επιστημόνων, διανοουμένων και υπευθύνων λήψης αποφάσεων.

Αδελφοποιημένες πόλεις: πρέπει να γίνονται αντιληπτές υπό την ευρεία έννοια του όρου και παραπέμπουν, επομένως, σε πόλεις οι οποίες υπέγραψαν ή πρόκειται να υπογράψουν συμφωνίες αδελφοποίησης καθώς και σε πόλεις που διαθέτουν άλλες μορφές εταιρικών σχέσεων για την ενίσχυση της συνεργασίας και των πολιτιστικών δεσμών τους.

Συμφωνίες αδελφοποίησης: δεν υπάρχει συγκεκριμένη μορφή ή πρότυπο για τις συμφωνίες αυτές, επομένως η συμφωνία μπορεί να διατυπώνεται αρκετά γενικά όσον αφορά την αμοιβαία συνεργασία, την προσέγγιση των πολιτών μεταξύ τους και την ανάπτυξη μελλοντικών σχέσεων και κοινών δράσεων. Οι λεπτομέρειες υφιστάμενων ή μελλοντικών συμφωνιών πρέπει να παρέχονται στο έντυπο της αίτησης επιδότησης, ωστόσο δεν είναι απαραίτητο να υποβάλλονται αντίγραφα συμφωνιών μαζί με τα έγγραφα της αίτησης.

Αξιοποίηση: μπορεί να οριστεί ως η διαδικασία διάδοσης και εκμετάλλευσης των δράσεων με σκοπό τη βελτιστοποίηση της αξίας τους, την ενίσχυση του αντικτύπου τους και την επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού ευρωπαϊών πολιτών που θα επωφεληθούν από αυτές.

Πρόγραμμα εργασίας (ισχύει στο πλαίσιο των ετήσιων επιδοτήσεων λειτουργίας): πρόκειται για αναλυτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων το οποίο καλύπτει διάστημα 12 μηνών. Πρέπει να καλύπτει τις καταστατικές δραστηριότητες της αιτούσας οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων, σεμιναρίων, στρογγυλών τραπεζών, εκπροσώπησης, επικοινωνίας και αξιοποίησης, και τις επαναλαμβανόμενες ευρωπαϊκές δραστηριότητες της οργάνωσης.

«Ευρώπη για τους πολίτες» - Οδηγός προγράμματος – έκδοση ισχύουσα από το 2011 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Πίνακας επισκόπησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΔΡΑΣΗ 1 – Ενεργοί πολίτες για την Ευρώπη				ΔΡΑΣΗ 2 – Ενεργός κοινωνία των πολιτών στην Ευρώπη			ΔΡΑΣΗ 4
	Μέτρο 1.1 Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελφοποίησης πόλεων *	Μέτρο 1.2 Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων	Μέτρο 2.1 Σχέδια των πολιτών	Μέτρο 2.2 Μέτρα υποστήριξης	Μέτρο 1 Διαρθρωτική στήριξη ευρωπαϊκών ομάδων προβληματισμού	Μέτρο 2 Διαρθρωτική στήριξη ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο	Μέτρο 3 Στήριξη σχεδίων που προτείνονται από ΟΚΠ	Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη
Α. ΦΥΣΗ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ/ΕΤΑΙΡΩΝ								
Α.1 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ: ΟΛΟΙ οι αιτούντες/εταίροι πρέπει να είναι είτε ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ είτε ΜΗ ΚΕΡΑΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ με νομική προσωπικότητα, ανάλογα με το μέτρο για το οποίο υποβάλλεται αίτηση								
Α.2 ΟΛΟΙ οι αιτούντες/εταίροι πρέπει να είναι ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΟΙ σε μια από τις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες (κράτη μέλη της ΕΕ + Κροατία, Αλβανία, ΠΓΔΜ)								
Α.3 Τύπος οργάνωσης								
ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ή ΜΗ ΚΕΡΑΟΣΚΟΠΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ	Πόλεις/Δήμοι Επιτροπές αδελφοποίησης που εκπροσωπούν τοπικές αρχές Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τοπικές αρχές	Πόλεις/Δήμοι Επιτροπές αδελφοποίησης που εκπροσωπούν τοπικές αρχές Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τοπικές αρχές Τοπικές/περιφερειακές αρχές Ομοσπονδίες/ενώσεις τοπικών αρχών	Τοπικές αρχές ΟΚΠ (για ορισμό βλ. σ. 65)	Ομοσπονδίες/ενώσεις τοπικών αρχών Φορείς με ειδικές γνώσεις/πείρα στον τομέα της συμμετοχής στα κοινά	Ερευνητικοί οργανισμοί στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών (ομάδες προβληματισμού)	ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες προωθούν την ενεργό συμμετοχή του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά (βλ. σ. 55) ΟΚΠ με αντικείμενο την ενεργό ευρωπαϊκή μνήμη (βλ. σ. 56)	ΟΚΠ (για ορισμό βλ. σ. 65)	Μνημεία/μουσεία Ενώσεις επιστώντων Οντότητες που διαχειρίζονται τη μνήμη ΜΚΟ Ομοσπονδίες γενικών ενδιαφερόντων Τοπικές/περιφερειακές αρχές
Α.4 ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΩΝ (δηλαδή χωρών) που θα συμμετάσχουν σε ένα σχέδιο, συμπεριλαμβανομένου του αιτούντος, εκ των οποίων τουλάχιστον ένας είναι κράτος μέλος της ΕΕ								
Τουλάχιστον 2 συμμετέχουσες χώρες	X			X	α.α.	α.α.	X	α.α.
Τουλάχιστον 4 συμμετέχουσες χώρες		X			α.α.	α.α.		
Τουλάχιστον 5 συμμετέχουσες χώρες			X		α.α.	α.α.		
Β. ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ								
Β.1 ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ανά σχέδιο								
	25	30	200	α.α.	α.α.	α.α.	α.α.	α.α.
Β.2 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ								
ΕΛΑΧΙΣΤΗ επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο/πρόγραμμα εργασίας (ευρώ)	5.000,00	10.000,00	100.000,00	30.000,00	α.α.	α.α.	10.000,00	10.000,00
ΜΕΓΙΣΤΗ επιλέξιμη επιδότηση για ένα σχέδιο/πρόγραμμα εργασίας (ευρώ)	25.000,00	150.000,00	250.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	150.000,00	55.000,00
Β.3 ΤΟΠΟΣ και αριθμός δραστηριοτήτων: Οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος (βλ. σ. 18)*								
Ελάχιστος αριθμός εκδηλώσεων ανά σχέδιο	α.α.	τουλάχιστον 3 εκδηλώσεις	α.α.	τουλάχιστον 2 εκδηλώσεις	α.α.	α.α.	α.α.	α.α.
Β.4 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ – Μέγιστη διάρκεια σχεδίου εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας								
	9 μήνες ανά σχέδιο / 21 ημέρες (διάρκεια συνάντησης)	24 μήνες ανά σχέδιο / 21 ημέρες ανά εκδήλωση	12 μήνες	12 μήνες	12 μήνες	12 μήνες	18 μήνες	12 μήνες
Γ. ΑΙΤΗΣΗ								
Γ.1 Επίσημο έντυπο αίτησης: Οι προτάσεις σχεδίων είναι επιλέξιμες εφόσον υποβάλλονται με το επί του παρόντος διαθέσιμο ηλεκτρονικό έντυπο αίτησης επιδότησης.								
Γ.2 Προθεσμία: Οι προτάσεις σχεδίων πρέπει να υποβάλλονται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας για κάθε μέτρο του προγράμματος και να ξεκινήσουν εντός της σχετικής περιόδου επιλεξιμότητας (βλ. σ. 13).								
Γ.3 Επίσημη γλώσσα: Το επίσημο ηλεκτρονικό έντυπο αίτησης πρέπει να συμπληρωθεί στο σύνολό του σε μια από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ.								

* Σημ.: Στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1, η ίδια πόλη (δηλαδή πόλη εκπροσωπούμενη από τον δήμο, την οικεία επιτροπή αδελφοποίησής της ή μη κερδοσκοπική οργάνωση) μπορεί να λάβει μόνο μία επιδότηση ετησίως.

* Σημ.: Στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1 και του Μέτρου 1.2, οι δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιηθούν σε οποιαδήποτε από τις επιλέξιμες χώρες του προγράμματος (βλ. [σ. 18](#)) οι οποίες συμμετέχουν στο σχέδιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1 «Συναντήσεις πολιτών στο πλαίσιο της αδελοφοποίησης πόλεων»

	Αριθμός ημερών	Αριθμός ημερών
Αριθμός συμμετεχόντων	≤10	>10
>190	€25.000	€25.000
176/190	€25.000	
161/175	€23.000	
146/160	€21.000	
131/145	€19.000	
116/130	€17.000	
101/115	€15.000	
86/100	€13.000	€23.000
71/85	€11.000	€19.000
56/70	€9.000	€15.000
41/55	€7.000	€11.000
25/40	€5.000	€7.000

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: εάν ο αριθμός των προσκεκλημένων συμμετεχόντων εμπίπτει στο «εύρος» **25/40** (δηλαδή ο αριθμός συμμετεχόντων κυμαίνεται από **25** έως **40** άτομα) και η συνάντηση διαρκεί **10** ή λιγότερες ημέρες, η επιλέξιμη επιδότηση που πρέπει να ζητηθεί είναι **5.000 ευρώ**. Εάν ο αριθμός των προσκεκλημένων συμμετεχόντων εμπίπτει στο ίδιο «εύρος» (**25/40** συμμετέχοντες), αλλά η συνάντηση διαρκεί

περισσότερο από 10 ημέρες, η επιλέξιμη επιδότηση που πρέπει να ζητηθεί είναι 7.000 ευρώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ για εκδηλώσεις στο πλαίσιο του Μέτρου 1.2 «Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων»

Τόπος εκδήλωσης	Κατ' αποκοπή τιμή ανά τοπικό συμμετέχοντα ανά ημέρα	Κατ' αποκοπή τιμή ανά διεθνή συμμετέχοντα ανά ημέρα
Βέλγιο	€54,23	€84,02
Βουλγαρία	€15,70	€24,33
Τσεχική Δημοκρατία	€34,95	€54,14
Δανία	€56,21	€87,08
Γερμανία	€50,60	€78,40
Εσθονία	€29,85	€46,24
Ελλάδα	€38,99	€60,40
Ισπανία	€45,00	€69,72
Γαλλία	€49,27	€76,33
Ιρλανδία	€63,92	€99,03
Ιταλία	€45,64	€70,71
Κύπρος	€40,55	€62,82
Λετονία	€24,02	€37,21
Λιθουανία	€25,26	€39,13
Λουξεμβούργο	€64,38	€99,74

Τόπος εκδήλωσης	Κατ' αποκοπή τιμή ανά τοπικό συμμετέχοντα ανά ημέρα	Κατ' αποκοπή τιμή ανά διεθνή συμμετέχοντα ανά ημέρα
Ουγγαρία	€29,21	€45,25
Μάλτα	€32,01	€49,58
Κάτω Χώρες	€57,91	€89,71
Αυστρία	€56,57	€87,64
Πολωνία	€23,47	€36,35
Πορτογαλία	€32,05	€49,66
Ρουμανία	€16,44	€25,47
Σλοβενία	€38,39	€59,47
Σλοβακία	€27,28	€42,26
Φινλανδία	€51,94	€80,46
Σουηδία	€53,27	€82,52
Ηνωμένο Βασίλειο	€53,82	€83,38
Κροατία	€22,50	€34,86
Αλβανία	€12,03	€18,64
ΠΓΔΜ	€12,03	€18,64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ για εκδηλώσεις στο πλαίσιο της
Δράσης 2 Μέτρο 3 «Σχέδια που προτείνονται από ΟΚΠ» και
της Δράσης 4 «Ενεργός ευρωπαϊκή μνήμη»

Τόπος εκδήλωσης	Κατ' αποκοπή τιμή ανά τοπικό συμμετέχοντα ανά ημέρα	Κατ' αποκοπή τιμή ανά διεθνή συμμετέχοντα ανά ημέρα
Βέλγιο	€58,29	€129,02
Βουλγαρία	€16,88	€37,36
Τσεχική Δημοκρατία	€37,56	€83,14
Δανία	€60,42	€133,72
Γερμανία	€54,39	€120,39
Εσθονία	€32,08	€71,01
Ελλάδα	€41,91	€92,75
Ισπανία	€48,37	€107,07
Γαλλία	€52,96	€117,23
Ιρλανδία	€68,71	€152,08
Ιταλία	€49,06	€108,59
Κύπρος	€43,58	€96,47
Λετονία	€25,82	€57,14
Λιθουανία	€27,15	€60,09
Λουξεμβούργο	€69,20	€153,17

Τόπος εκδήλωσης	Κατ' αποκοπή τιμή ανά τοπικό συμμετέχοντα ανά ημέρα	Κατ' αποκοπή τιμή ανά διεθνή συμμετέχοντα ανά ημέρα
Ουγγαρία	€31,39	€69,48
Μάλτα	€34,40	€76,15
Κάτω Χώρες	€62,24	€137,76
Αυστρία	€60,81	€134,60
Πολωνία	€25,22	€55,83
Πορτογαλία	€34,38	€76,09
Ρουμανία	€17,67	€39,11
Σλοβενία	€41,26	€91,33
Σλοβακία	€29,32	€64,89
Φινλανδία	€55,83	€123,56
Σουηδία	€57,26	€126,73
Ηνωμένο Βασίλειο	€57,85	€128,04
Κροατία	€24,19	€53,53
Αλβανία	€12,93	€28,62
ΠΓΔΜ	€12,93	€28,62

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΤΙΜΕΣ που εφαρμόζονται στο πλαίσιο ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

**Δράση 2 Μέτρο 1 «Διαρθρωτική στήριξη ερευνητικών οργανισμών στον τομέα των ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών» και
Δράση 2 Μέτρο 2 «Διαρθρωτική στήριξη ΟΚΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο»**

Χώρα	Τιμή ανά άτομο	Χώρα	Τιμή ανά άτομο
Αυστρία	€42.747	Ιρλανδία	€46.942
Βέλγιο	€39.905	Ιταλία	€35.363
Βουλγαρία	€14.318	Λιθουανία	€21.460
Κύπρος	€33.213	Λουξεμβούργο	€47.289
Τσεχική Δημοκρατία	€27.874	Λετονία	€19.866
Γερμανία	€40.078	Μάλτα	€26.453
Δανία	€41.638	Κάτω Χώρες	€46.457
Εσθονία	€23.367	Πολωνία	€19.554
Ελλάδα	€32.693	Πορτογαλία	€26.349
Ισπανία	€35.571	Ρουμανία	€16.295
Φινλανδία	€40.633	Σουηδία	€41.603
Γαλλία	€37.443	Σλοβενία	€31.515
Κροατία	€21.738	Σλοβακία	€25.031
Ουγγαρία	€22.327	Ηνωμένο Βασίλειο	€40.286
Αλβανία	€11.302	ΠΓΔΜ	€11.302